

Klasa: 552-01/10-02/01

Urbroj: 5030104-10-2

Zagreb, 4. veljače 2010.

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Interpelacija o radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s ulogom Vlade Republike Hrvatske u sprječavanju i suzbijanju rastućeg nasilja, delinkvencije, kriminaliteta, te rizičnog ponašanja među djecom i mladima
- Izvješće Vlade Republike Hrvatske

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/10-08/01, urbroja: 65-10-02, od 27. siječnja 2010. godine

Na temelju članka 192. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske povodom Interpelacije o radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s ulogom Vlade Republike Hrvatske u sprječavanju i suzbijanju rastućeg nasilja, delinkvencije, kriminaliteta, te rizičnog ponašanja među djecom i mladima, daje sljedeće

I Z V J E Š Ć E

Vlada Republike Hrvatske u potpunosti odbacuje navode iz Interpelacije o radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s ulogom Vlade Republike Hrvatske u sprječavanju i suzbijanju rastućeg nasilja, delinkvencije, kriminaliteta, te rizičnog ponašanja među djecom i mladima, koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijelo 38 zastupnica i zastupnika Kluba zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru, aktom od 27. siječnja 2010. godine, iz sljedećih razloga:

Vlada Republike Hrvatske i resorna tijela državne uprave, svjesna činjenice o postojanju nasilničkog ponašanja među djecom i mladima, sukladno svom djelokrugu i nadležnostima, poduzeli su i poduzimaju niz mjera u svrhu njegova sankcioniranja i prevencije.

U prevenciji nasilja, delinkvencije, kriminaliteta i rizičnog ponašanja među djecom i mladima važno je istaknuti i odgojnu ulogu roditelja, potrebu sprječavanja sve veće izloženosti djece i mlađih brojnim rizicima neprimjerjenih oblika ponašanja dostupnih putem medija i različitim sredstva elektroničke komunikacije - telefonom, mobitelom i elektroničkom poštom.

U sprječavanju izloženosti navedenim rizicima roditelji imaju značajnu i nezamjenjivu, ulogu i odgovornost s obzirom na široku dostupnost nepriličnih sadržaja i mogućih uspostavljanja nekontroliranih socijalnih veza putem elektroničkih medija djeci od njihove rane dobi. Uz sav napredak i brzi prijenos informacija koji nam elektronički mediji nose, oni su i izazov i prije svega opasnost od širenja svih neželjenih oblika ponašanja. O prednostima, ali i neželjenim posljedicama i rizicima kojima su izložena djeca u korištenju interneta, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u svibnju 2009. godine, u suradnji s jednim dnevnim novinama, izdalo brošuru u nakladi od 150.000 primjeraka.

Roditeljska je dužnost naučiti djecu kako razlikovati stvarni svijet od cyber-life-a i stvarne prijatelje od on-line "prijatelja", kako se koristiti internetom i objasniti mu što on zapravo jest, nadzirati korištenje računala i ne držati ga u dječjoj sobi, djeci dati savjet i prema potrebi zajednički posjećivati internetske stranice kako bi prepoznali sklonosti djeteta i provjerili što dijete zapravo radi. Roditeljska je odgovornost ohrabrvati dijete da pita roditelje što ne zna, te poticati razgovore o sadržajima na internetu, onemogućiti mlađoj djeci da posjećuju "chat sobe", "forume", "Facebook" i slična mjesta bez nadzora roditelja, uspostaviti pravila vezana uz ponašanje na internetu, savjetovati dijete da se nikad ne sastaje s osobama koje upozna putem interneta, savjetovati dijete da na internetu ne smiju ostavljati osobne informacije, upoznati on-line "prijatelje" svog djeteta i pričati s drugim roditeljima kako bi saznali koje stranice posjećuju njihova djeca.

Na razvoj nasilničkog ponašanja neprijeporno utječe i prikazivanje filmova i TV emisija s destruktivnim i nemoralnim sadržajima ili sadržajima koji su suprotni obiteljskim odgojnim vrijednostima i odnosima u obitelji ili zajednicu i to u terminima koji su dostupni i djeci. Novim Zakonom o elektroničkim medijima, koji je usklađen i s Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama (prihvaćenom od Europskog parlamenta, 11. prosinca 2007. godine), uređene su audio i audiovizualne medijske usluge nastale kao posljedica brzog tehnološkog napretka i digitalizacije, a koje nisu bile obuhvaćene prethodnim propisima. Sukladno članku 26. navedenog Zakona, u audiovizualnim ili radijskim programima nije dopušteno na bilo koji način poticati, promicati i veličati nasilje i kriminal, te poticati građane, a posebice djecu i mladež, na uporabu duhanskih proizvoda, alkohola ili droga. Također, nije dopušteno objavljivati audiovizualne ili radijske programe za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika, osim u vremenu kada je osigurano vrijeme emitiranja u kojem maloljetnici neće čuti ili vidjeti takve programe.

Nadzor nad provedbom ovog Zakona i odgovarajućih podzakonskih akata u nadležnosti je Vijeća za elektroničke medije, koje je za 2008. i 2009. godinu utvrdilo po dvije povrede Zakona vezane uz odredbe koje se odnose na maloljetnike i o nužnosti poštivanja Zakona izdalo javno upozorenje svim nacionalnim televizijama.

Pregledom statističkih pokazatelja Ministarstva unutarnjih poslova za 2007., 2008. i 2009. godinu obuhvaćena su kaznena djela koja u svojim obilježjima sadrže elemente nasilja, neovisno o kojoj vrsti kaznenog djela je riječ¹, kazneno neodgovornih osoba - djece (Tablica 1. iz Priloga 1.) i kazneno odgovornih osoba - maloljetnika (Tablica 2.), odnosno kaznena djela maloljetnih osoba (djeca i maloljetnici zajedno - Tablica 3.).²

S obzirom na to da se u točki 1. prijedloga zaključaka predmetne Interpelacije traži prikaz broja i vrste kaznenih djela koja su počinile maloljetne osobe (djeca i maloljetnici zajedno) u posljednje tri godine, dalnjom analitičkom obradom Vlada Republike Hrvatske ukazuju na brojčane pokazatelje sadržane u Tablici 3.

Usporedbom navedenih brojčanih pokazatelja za 2007., 2008. i 2009. godinu razvidan je kontinuirani pad broja evidentiranih kaznenih djela za koja je kriminalističkim istraživanjima utvrđeno da su ih počinile maloljetne osobe, i to za 11% u 2009. godini, u usporedbi s 2008. godinom.

Budući da je u 2008. godini zabilježen rast od 8% evidentiranih kaznenih djela s elementima nasilja, u odnosu na 2007. godinu, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 8. lipnja 2009. godine usvojila Program aktivnosti za prevenciju nasilja među mladima za 2009. godinu (u dalnjem tekstu: Program aktivnosti). Navedeni Program aktivnosti sadrži niz mjera, kako na području donošenja propisa i strateških dokumenata, tako i na području prioritetnih preventivnih mjer, te je upravo zbog provedbe mjera i aktivnosti iz navedenog programa zabilježen pad od 11% ovih kaznenih djela u 2009. godini. Istovremeno, udio kaznenih djela s elementima nasilja u ukupnom broju svih otkrivenih kaznenih djela maloljetnih osoba od 23% u 2007. godini, povećan je na 26% u 2008. godini, koji omjer je u istom postotku evidentan i u 2009. godini, pa se s obzirom na brojčane pokazatelje ne može tvrditi da je u 2009. godini došlo do eskalacije nasilničkih kaznenih djela maloljetnih osoba.

Uz provedbu Programa aktivnosti, čiji je pregled provedbe naveden kasnije u tekstu, na pad kaznenih djela s elementima nasilja kod djece i maloljetnika doprinijeli su također i napor nadležnih tijela državne uprave u provedbi različitih strateških dokumenata usmjerenih djeci i mladima i prevenciji nasilja među mladima, kao i na rizične faktore koji utječu na razvoj nasilničkog ponašanja kod djece i mladih (obitelj, ponuda i potražnja sredstava ovisnosti i sl.), od kojih su neki doneseni kao dio mjera Programa aktivnosti:

- Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012. godine,
- Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine,
- Nacionalna strategija prevencija poremećaja u ponašanju djece i mladih od 2009. do 2012. godine,
- Program aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima i Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima,
- Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2008. do 2010. godine i Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji,

¹ Slijedom navedenog, obuhvaćena su kaznena djela krvnih delikata (npr. tjelesna ozljeda, teška tjelesna ozljeda), imovinskih delikata (npr. razbojništvo), seksualnih delikata (npr. silovanje), delikti nasilja učinjeni devastiranjem imovine (uništenje ili oštećenje tuđe stvari), verbalnih napadi (npr. prijetnja), odnosno kaznena djela učinjena nedozvoljenim posjedovanjem oružja što samo po sebi predstavlja rizik za nasilje.

² U tablicama 5. i 6. prema vrstama su prikazana ostala kaznena djela koja su počinila djeca i maloljetnici, a njih dopunjaju tablice 1. i 2. u kojima su izdvojeni delikti nasilnih kaznenih djela djece i maloljetnika.

- Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava od 2008. do 2011. godine,
- Nacionalna strategija suzbijanja opojnih droga 2006. - 2012. i Akcijski plan suzbijanja zlouporabe opojnih droga od 2009. do 2012.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, u suradnji s Hrvatskim školskim športskim savezom i Agencijom za odgoj i obrazovanje, uz navedene programe provodi i mjere Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih.

Zaključak o smanjenju nasilja nameće se i nakon pojedinačnog pregleda nasilničkih kaznenih djela maloljetnih osoba počinjenih u 2009. godini, koja uglavnom bilježe pad u odnosu na 2008. godinu, što je posebno značajno kod kaznenih djela "tjelesna ozljeda" (-15%) i "teška tjelesna ozljeda" (-19%). Istovremeno, broj kaznenih djela "uništenja i oštećenja tuđe stvari" i "nedozvoljenog posjedovanja oružja", počinjenih od strane maloljetnih osoba u 2008. i 2009. godini identičan je, dok su povećanja evidentna kod kaznenih djela "razbojništva" i "razbojničke krađe" zanemariva, budući da se odnose na ukupno 8 kaznenih djela.

Pregled podataka sadržanih u Tablici 2., koji se odnose na kaznena djela počinjena od strane kazneno odgovornih maloljetnika u razdoblju od 2007. do 2009. godine, upućuje na gotovo jednake zaključke od kojih je posebno značajno istaknuti kontinuirani pad ukupnog broja kaznenih djela maloljetnika 2008. godine u odnosu na 2007. godinu za 5%, odnosno 2009. godine u odnosu na 2008. godinu za 7%. Slijedi jednak pad od 11% nasilnih kaznenih djela maloljetnika u 2009. godini u odnosu na 2008. godinu, te gotovo jednak udio nasilničkih kaznenih djela u ukupnom broj procesuiranih kaznenih djela maloljetnika za navedene godine.

Da bi se u cijelosti mogla sagledati dinamika nasilničkih ponašanja mladih koja se manifestirala kroz činjenje kažnjivih radnji, uz prikaz kaznenih djela s elementima nasilja, značajno je istaknuti i značajnija prekršajna djela s elementima nasilničkog ponašanja koja su opisana u Zakonu o prekršajima protiv javnog reda i mira (Tablica 4.).

Jednako pokazateljima o nasilničkim kaznenim djelima maloljetnih osoba vidljiv je kontinuirani pad broja procesuiranih nasilničkih prekršajnih djela protiv javnog reda i mira koja su počinile maloljetne osobe, te gotovo jednak udio ovih prekršajnih djela od 2007. do 2009. godine u ukupnom broju prekršaja protiv javnog reda i mira, za koje su maloljetne osobe prijavljene. Osвrtom na 2009. godinu, evidentan je pad od 6% prekršajnih djela "drsko ponašanje" i "remećenje mira tučom, svađom ili vikom", opisanih u člancima 6. i 13. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, te pad od 18% prekršajnih djela počinjenih "omalovažavanjem ili vrijedanjem službene osobe" koje je opisano u članku 17. navedenog Zakona.

Usporedbom podataka za protekle tri godine, razvidno je da "ostala kaznena djela" kazneno neodgovornih osoba - djece i kazneno odgovornih osoba - maloljetnika također bilježe tendenciju pada, a veći dio navedenih kaznenih djela odnosi se na imovinske delikte "krađa" i "teških krađa".

Podaci Državnog odvjetništva Republike Hrvatske za 2009. godinu o vršnjačkom nasilju (bulingu), po spolu, dobi, kaznenom djelu, te odluci tijela kaznenog postupka, navedeni su u tablicama 7., 8. i 9. Iz navedenih podataka vidljivo je da je evidentiran 71 maloljetni počinitelj, od čega 60 muškog spola, 11 ženskog spola, i to: u dobi do 12 godina evidentirano je 11 maloljetnika, u dobi od 12 do 14 evidentirano je 17 maloljetnika, u dobi od 14 do 16 evidentirano je 26 maloljetnika, te u dobi od 16 do 18 evidentirano je 17 maloljetnika. U odnosu na vrste kaznenih djela, najveći broj kaznenih djela je iz članka 98. Kaznenog zakona "tjelesna ozljeda" - 34, te članka 331. Kaznenog zakona "nasilničko ponašanje" - 21. U predmetima u kojima je počinitelj maloljetnik, ukupno je kazneni postupak pokrenut kod 10 počinitelja, od kojih je za njih 9 postupak u tijeku, a kod jednog počinitelja je izrečena odgojna mjera. Povodom prijave državnom odvjetništvu, kod 8 počinitelja primjenjen je članak 63. Zakona o sudovima za mladež, odnosno načelo svrhovitosti, kod 14 počinitelja primjenjen je članak 64. Zakona o sudovima za mladež, odnosno uvjetovana svrhovitost, dok je kod 3 počinitelja primjenjen članak 65. Zakona o sudovima za mladež (nepokretanje kaznenog postupka, dok je u tijeku postupak za drugo kazneno djelo).

Vezano uz podatke Državnog zavoda za statistiku koji se odnose na broj osuđenih maloljetnika u 2008. godini, Vlada Republike Hrvatske smatra da ih je potrebno usporediti s podacima Ministarstva unutarnjih poslova i Državnog odvjetništva u 2009. godini, odnosno nakon provedbe Programa aktivnosti.

Prema podacima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, sveukupno su u osnovnim i srednjim školama prema vrstama bila 2.264 nasilna događaja, što je u odnosu na prošlu godinu kad ih je bilo 2.160, za 104 slučaja ili 4,82% više, dok je sveukupno u osnovnim i srednjim školama prema mjestima na kojima su se dogodili, bilo 1.526 slučajeva nasilja, a to je u odnosu na prošlu školsku godinu, kad ih je bilo 1.602, za 76 slučaja ili 4,74% manje.

Vezano uz podatke koji se odnose na konzumaciju alkohola i eksperimentiranje s lakin drogama, odnosno podatke ESPAD istraživanja, važno je navesti da navedeni podaci ukazuju da je Republika Hrvatska na nižoj razini prosjeka u odnosu na zemlje Europske unije.

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova, vezanih uz kazneno djelo "zlouporaba opojnih droga" koje su počinile maloljetne osobe, iz Tablice 10. vidljiv je konstantan udio (4 - 5%) ovih kaznenih djela u ukupnom broju procesuiranih kaznenih djela iz članka 173. Kaznenog zakona, te gotovo jednak broj ovih kaznenih djela počinjenih od strane djece, maloljetnika i mlađih punoljetnika, u 2008. i 2009. godini.

U skladu s obvezama Ministarstva unutarnjih poslova koje proizlaze iz Programa aktivnosti za prevenciju nasilja među mladima za 2009. godinu, u Tablici 11. pojedinačno su prikazana preventivno-represivna postupanja u području prekršajne odgovornosti počinitelja učinjene zlouporabom sredstava ovisnosti od strane maloljetnih osoba (droga, alkoholna pića i duhanski proizvodi), te onemogućavanja sudjelovanja maloljetnih osoba u igrama na sreću i nagradnim igrama, iz kojih je vidljiv intenzivan rad na ovom području.

Sukladno provedbi mjera Nacionalne strategija suzbijanja opojnih droga 2006. - 2012. i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe opojnih droga od 2009. do 2012., vidljivo je da se provodi niz mjera na području prevencije ovisnosti, te je potrebno posebno istaknuti da

je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti odobrilo sredstva u iznosu od 5.815.722,90 kuna za 85 projekta udruga usmjerenih prevenciji svih vrsta ovisnosti. Također je povodom Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe opojnih droga (26. lipnja) tiskalo letak "Biram život, drogu NE!" u 160.000 primjeraka, te je letak umetnut u Večernji list. Letak sadrži informacije o najčešćim razlozima početka zlouporabe droga, znakovima koji ukazuju na mogući problem ovisnosti, kao i vremenu kada su roditelji saznali o razvijanju ovisnosti kod djeteta i mlade osobe, adrese i način kontakta centrima za prevenciju ovisnosti i izvanbolničko liječenje ovisnosti. Posebno pozitivnim potrebno je istaknuti savjete za djecu i mlade i roditelje u svrhu prevencije ovisnosti. U svrhu prevencije ovisnosti, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je 26. lipnja 2009. godine organiziralo Okrugli stol "Prevencija ovisnosti djece i mlađih". Na navedenom Okruglom stolu sudjelovalo je 40-tak sudionika, predstavnika savjetodavnih tijela Vlade Republike Hrvatske, središnjih tijela državne uprave, Ureda pravobraniteljice za djecu, organizacija civilnoga društva i dr.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti također je putem 17 obiteljskih centara tiskalo niz stručnih edukativnih materijala, organiziralo niz aktivnosti povodom Međunarodnog dana protiv zlouporabe opojnih droga, kao i povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, u suradnji s udrugama usmjerenim prevenciji ovisnosti, klubovima mlađih i informativnim centrima za mlade, a provodi i niz projekata i programa.

Vezano uz prevenciju ovisnosti djece i mlađih u odgojno-obrazovnom sustavu posebno ističemo da je pri Uredu za suzbijanje droga osnovana meduresorna stručna Radna skupina za izradu Nacrta nacionalnog programa prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu, te djecu i mlade izvan sustava školovanja, koju čine i istaknuti znanstvenici s navedenog područja. Nacrt navedenog nacionalnog programa prezentiran je 11. prosinca 2009. godine na seminaru "Izgradnja i implementacija školskih preventivnih programa na nacionalnoj i lokalnoj razini" u organizaciji Ureda za suzbijanje droga i TAIEX jedinicom Europske Komisije, te je u tijeku proces njegova donošenja.

Edukacija stručnjaka zaposlenih u domovima za odgoj djece i mlađeži, kao i stručnjaka u domovima za djecu, centrima za socijalnu skrb, sudovima, obiteljskim centrima, te policijskim postajama provodi se kontinuirano. Zbog porasta nasilničkog ponašanja među djecom smještenom u domovima socijalne skrbi, radi osiguravanja specifičnih tretmanskih intervencija koje će pomoći djeci i mlađeži u ovim ustanova da nauče kontrolirati ljutnju i usvoje vještine nenasilnog rješavanja sukoba, u tijeku je provođenje programa edukacije stručnih radnika za program Art-terapije (trening kontrole bijesa). Art-terapija provodi se kroz Matra projekt Ministarstva pravosuđa, u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi, čime je osposobljena radnica sustava socijalne skrbi i ovlaštena za daljnje osposobljavanje stručnjaka u odgojnim ustanovama. Stručnjaci u sustavu socijalne skrbi ističu sve složenije pojavnne oblike poremećaja u ponašanju, recidivizam, problem ovisnosti i, u vezi s tim, činjenje kaznenih djela, pojavu višestrukih poremećaja kod djece i mlađih, nasilničko ponašanje, te je stoga, kao jedan od prioriteta Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, u tijeku izrada obaveznog programa edukacije stručnih radnika zaposlenih u sustavu socijalne skrbi, kao i uspostavljanje cjeloživotnog stručnog obrazovanja, te ustrojavanje strukovnih komora. Također je do sada u sustavu socijalne skrbi, iz sredstava državnog proračuna, osposobljeno 35 stručnjaka za provođenje supervizije.

U svrhu strateškog djelovanja na području prevencije poremećaja u ponašanju djece i mlađih, kao i poboljšanje sustava socijalne skrbi odgovornog za područje zaštite i tretmana djece i mlađih s poremećajima u ponašanju, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 3. kolovoza 2009. godine usvojila prije navedenu Nacionalnu strategiju prevencije poremećaja u ponašanju djece i mlađih od 2009. do 2012. godine, kojom će provedba mjera i aktivnosti iz Nacionalne strategije uvelike doprinijeti poboljšanju sustava prevencije poremećaja u ponašanju djece i mlađih.

Vezano uz dužinu trajanja sudskih postupaka prema maloljetnicima, podaci Županijskog suda u Zagrebu i Općinskog kaznenog suda u Zagrebu ukazuju na netočnost navoda da je u 70% slučajeva duljina postupaka dulja od 6 mjeseci.

Prema podacima Županijskog suda u Zagrebu o trajanju postupka prema maloljetnicima i u predmetima na štetu djece i mladeži za kaznena djela u 2009. godini:

- u maloljetničkim predmetima, od podnošenja zahtjeva za pokretanje pripremnog postupka do završetka i slanja na Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, od ukupno 14 predmeta, u 2 predmeta proteklo je 1 do 15 dana, u 2 predmeta proteklo je 15 do 30 dana, u 4 predmeta protekla su 1 do 2 mjeseca, u 1 predmetu protekla su 2 do 3 mjeseca, u 4 predmeta (28,57%) proteklo je 3 do 6 mjeseci i u 1 predmetu (7,14%) proteklo je 6 do 7 mjeseci;
- u maloljetničkim predmetima, od podnošenja prijedloga Županijskog državnog odvjetništva do donošenja presude, od ukupno 5 predmeta, u 4 predmeta protekla su 1 do 2 mjeseca, a u 1 predmetu (20%) proteklo je 6 mjeseci;
- u predmetima na štetu djece i mladeži, od podnošenja optužnice do presude, od ukupno 2 predmeta, u 1 predmetu protekao je 1 mjesec, a u 1 predmetu proteklo je 6 mjeseci (50%);

Ovdje je potrebno napomenuti da su podaci Županijskog suda u Zagrebu djelomični jer se odnose samo na predmete za koje taj sud vodi evidencije temeljem upisnika.

Prema podacima Općinskog kaznenog suda u Zagrebu o trajanju postupka prema maloljetnicima i u predmetima na štetu djece i mladeži za kaznena djela o kojima vode upisnike u 2009. godini:

- u maloljetničkim predmetima, od podnošenja zahtjeva za pokretanje pripremnog postupka do završetka i slanja na Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu, od ukupno 71 predmeta, u 4 predmeta proteklo je 1 do 15 dana, u 11 predmeta proteklo je 15 do 30 dana, u 9 predmeta protekla su 1 do 2 mjeseca, u 13 predmeta protekla su 2 do 3 mjeseca, u 22 predmeta (30,98%) proteklo je 3 do 6 mjeseci i u 12 predmeta (16,90%) proteklo je 6 mjeseci i više;
- u maloljetničkim predmetima, od podnošenja prijedloga Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu do donošenja presude, od ukupno 130 predmeta, u 63 predmeta protekla su 1 do 2 mjeseca, u 55 predmeta (42,30%) proteklo je 2 do 6 mjeseci, dok je u 12 predmeta (9,23%) proteklo 6 mjeseci do jedne godine;
- u predmetima na štetu djece i mladeži, od podnošenja optužnice do presude, od ukupno 120 predmeta, u 8 predmeta proteklo je 1 do 30 dana, u 93 predmeta (77,50%) proteklo je 1 do 6 mjeseci, dok je u 19 predmeta (15,83%) proteklo 6 mjeseci do jedne godine.

U vezi s primjedbom koja se odnosi na dužinu čekanja na dijagnostičku obradu i domski tretman u domovima za odgoj djece i mladeži (resocijalizacija djece i mlađih rizičnog ponašanja), Vlada Republike Hrvatske napominje da je u skladu s postojećom reformom sustava socijalne skrbi prioritet pri provođenju deinstitucionalizacije dan baš ovoj skupini djece. U tijeku je reorganizacija programa koji se nude u domovima za odgoj djece i mladeži s naglaskom na strukturirane programe namijenjene individualnim potrebama pojedinog djeteta, uz rad u malim skupinama. Ove programe zajednički izrađuju stručni radnici centara za socijalnu skrb i doma. S obzirom na evidentni porast potreba za dijagnostičkom obradom, u 11 domova za odgoj djece i mladeži izvršena je preraspodjela poslova, kako bi se dijagnostički postupak mogao provesti u što kraćem roku, a dio dijagnostičke obrade izvršavat će i stručni radnici centara za socijalnu skrb gdje su ustrojeni timovi stručnjaka na poslovima zaštite i tretmana djece i mladeži s poremećajima u ponašanju.

Sukladno već spomenutim pokazateljima Ministarstva unutarnjih poslova, kao i pokazateljima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, može se zaključiti da na porast nasilja u odgojno-obrazovnim ustanovama nikako ne ukazuje broj pojedinačnih prijava Ureda pravobraniteljice za djecu za zaštitu od nasilja u odgojno-obrazovnim ustanovama, gdje se navodi da je došlo do povećanja prijava u 2008. godini u odnosu na 2007. godinu za 67%, već ukazuje da je država izgradila sustav koji omogućuje povećani broj prijava, posebno kroz osnivanje Ureda pravobraniteljice za djecu, kao i osnivanje područnih ureda (Split, Osijek, Rijeka) tijekom 2007. godine, koje je utjecalo na porast broja prijava u 2008. godini. Navedeni podaci također ukazuju na povećanje senzibilizacije šire javnosti na pojavnost nasilja među djecom i mladima, a upravo je senzibilizacija šire javnost jedna od mjera Programa aktivnosti.

Vezano uz stručne suradnike u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama, u školskoj godini 2009./10., sveukupno je zaposleno 4.005 stručnih suradnika, ne uključujući medicinske sestre u dječjim vrtićima.

Od navedenih stručnih suradnika u osnovnim školama zaposleno je 338 psihologa, odnosno na bazi sata rada 270, a ne 226 kako je navedeno u predmetnoj Interpelaciji, dok je u srednjim školama zaposleno 155 psihologa, ne uključujući učeničke domove, a ne 125 kako je navedeno u predmetnoj Interpelaciji.

Broj stručnih suradnika i viših medicinskih sestara u dječjim vrtićima uređuju članci 25. do 36. Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine, broj 63/2008), a koeficijent izvodljivosti je 1, što znači da se svi dječji vrtići moraju do 2011. godine uskladiti s navedenim odredbama. Broj djece na broj stručnih suradnika već je i sada u skladu s propisanim standardima, ali raspoređenost nije zadovoljavajuća (neke županije nemaju ni jednog stručnog suradnika, a u nekim ih ima i iznad normativa), što ovisi o raspoloživosti stručnih suradnika. Kako se predškolska djelatnost (osim programa javnih potreba koje se sufinciraju iz državnog proračuna), financira iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i uplata roditelja djece korisnika programa predškolskog odgoja, tako je i zaposlenje stručnih suradnika u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, koje su i najčešći osnivači dječjih vrtića.

Ukupno je u školskoj godini 2007./08. bilo 540 stručnih suradnika i 208 viših medicinskih sestara, u školskoj godini 2008./09. 714 stručnih suradnika i 212 viših medicinskih sestara, te u školskoj godini 2009./10. 721 stručni suradnik i 216 medicinskih sestara, pa je vidljiv porast broj stručnih suradnika i viših medicinskih sestara (Tablica 12.).

Statistički gledano, u desetosatni program je uključeno 114.000 djece u sustavu predškolskog odgoja, te na 178 djece predškolske dobi dolazi jedan stručni suradnik (pedagog, psiholog, defektolog - ukupno ih je 721), a na 137 djece dolazi jedan stručni suradnik i viša medicinska sestra (ukupno ih je 937).

U skladu s člankom 14. Državnoga pedagoškog standarda, osnovne škole zapošljavaju stručne suradnike u osnovnim školama. Sukladno članku 50. koeficijent izvodljivosti navedenoga članka je 2012. godina. Stručni suradnici u osnovnoj školi su pedagog, psiholog, stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila, knjižničar i zdravstveni radnik.

Do 2012. godine svaka redovita osnovna škola koja ima:

- do 180 učenika, zapošjava 2 stručna suradnika od kojih jedan mora biti pedagog,
- više od 180, a manje od 500 učenika, zapošjava 3 stručna suradnika,
- više od 500 učenika, zapošjava 4 stručna suradnika,
- od 15 do 20 učenika s rješenjem o primjerenom obliku školovanja, integriranih u redovite razredne odjele, ima pravo na stručnog suradnika edukacijsko-rehabilitacijskog profila.

Zdravstveni radnik zapošjava se sukladno potrebama učenika škole, uz odobrenje ministarstva nadležnog za obrazovanje.

U Republici Hrvatskoj su u školskoj godini 2009./10., kao stručni suradnici zaposlene 2.384 osobe ili 1.982 na bazi sata rada na radnim mjestima stručnih suradnika: pedagoga, defektologa, psihologa i knjižničara, te 94 osobe ili 83 na bazi sata rada, zdravstvena radnika u posebnim ustanovama. Broj stručnih suradnika ovisi o broju učenika u školi, odnosno o broju učenika s teškoćama. Najviše ih je zaposleno u Gradu Zagrebu, a najmanje u Ličko-senjskoj županiji.

Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa sustavno odobrava radna mjesta stručnih suradnika u osnovnim školama. Od 2003. do prosinca 2009. odobreno je 601,25 novih radnih mjesta. Od 2006. godine do prosinca 2009. zaposleno je 370 stručnih suradnika, od čega 117 stručnih suradnika defektologa, 85,25 pedagoga i 84,5 psihologa te 83 stručna suradnika knjižničara (Tablica 13.).

U školskoj godini 2007./08. bilo je ukupno zaposleno 2.249 stručnih suradnika, odnosno na bazi sata rada 1.918, u školskoj godini 2008./09. - 2.447 stručnih suradnika, odnosno 2.018,1 na bazi sata rada, a u školskoj godini 2009./10. - 2.480, odnosno 2.064,1 na bazi sata rada. Iz navedenih podataka vidljiv je rast broja stručnih suradnika u osnovnim školama (Tablica 14.).

Omjer stručnih suradnika i učenika u osnovnim školama u školskoj godini 2007./08. (uz napomenu da su zdravstveni radnici zaposleni u posebnim odgojno-obrazovnim ustanovama, tj. ustanovama za djecu s teškoćama u razvoju):

- jedan pedagog na 580 učenika,
- jedan defektolog na 1.107 učenika,
- jedan psiholog na 1.476 učenika.

Omjer stručnih suradnika i učenika u osnovnim školama u školskoj godini 2008./09.:

- jedan pedagog na 522 učenika,
- jedan defektolog na 937 učenika,
- jedan psiholog na 1.300 učenika,
- jedan knjižničar na 422 učenika,
- jedan stručni suradnik na 162 učenika.

Omjer stručnih suradnika i učenika u osnovnim školama u školskoj godini 2009./10.:

- jedan pedagog na 436 učenika,
- jedan defektolog na 863 učenika,
- jedan psiholog na 1.009 učenika,
- jedan knjižničar na 400 učenika,
- jedan stručni suradnik na 143 učenika.

Prema podacima o broju stručnih suradnika u osnovnim školama u školskoj godini 2009./10. po županijama, vidljivo je da je najveći broj stručnih suradnika u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji, a najmanji broj u Ličko-senjskoj i Virovitičko-podravskoj županiji (Tablica 15.).

Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, broj 63/2008), člankom 11. definirani su stručni suradnici, te broj stručnih suradnika u školama. Stručni suradnici u srednjoj školi jesu: pedagog, psiholog, knjižničar i stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila. Škola do 180 učenika zapošljava 2 stručna suradnika od kojih jedan mora biti pedagog. Škola s više od 180, a manje od 500 učenika zapošljava 3 stručna suradnika sukladno vrstama i opsegu programa koje izvodi. Škola s više od 500 učenika zapošljava 4 stručna suradnika po istom kriteriju odabira profila stručnog suradnika. Ukoliko je u rad škole uključeno više od 20 učenika s teškoćama koji se školuju po posebnim programima, kao i učenika s poremećajima u ponašanju, škola treba zapošljavati i stručne suradnike onoga specifičnog profila koji su neophodni za izvođenje odgojno-obrazovnog procesa. Škola prema potrebi može zaposliti i druge profile stručnih suradnika ili veći broj navedenih stručnih suradnika, ukoliko lokalna zajednica ili druga pravna osoba trajno preuzima financiranje tog rada.

U sustavu srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, u školskoj godini 2009./10. zaposleno je 900 stručnih suradnika: 380 knjižničara, 293 pedagoga, 155 psihologa, 72 defektologa, dok je u školskoj godini 2008./09. bilo ukupno 705, a 2007./08. 566 stručnih suradnika. Iz navedenih podataka vidljiv je rast broj stručnih suradnika u srednjim školama u

protekle tri školske godine (Tablica 16.). Od ukupno 350 srednjih škola, u 175 su zaposlena 2 stručna suradnika (50%), a u 80 su zaposlena 3 stručna suradnika (22,86%) - Tablica 17.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, vidljivo je da je u razdoblju od 2007. do 2009. godine, od ukupnog broja evidentiranih nezaposlenih osoba koje sukladno pedagoškim standardima mogu biti stručni suradnici u školama, 2007. godine bilo 267, 2008. godine 212 i 2009. godine 308 (psihologa - 100, socijalnih radnika - 103, pedagoga - 73 i socijalnih pedagoga - 32). Od navedenih stručnih suradnika, na području Grada Zagreba bilo ih je u 2007. godini evidentirano 41,19%, u 2008. godini 42,92% i 2009. godini 38,63%, što ukazuje na neravnomjernu zastupljenost prije navedenih nezaposlenih osoba (tablice 18., 19. i 20.). Analizom podataka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, vidljivo je da tijekom 2007., 2008. i 2009. godine nije bilo nezaposlenih psihologa na području Krapinsko-zagorske, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Ličko-senjske i Virovitičko-podravska županije, socijalnih radnika na području Ličko-senjske županije, pedagoga na području Krapinsko-zagorske, Varaždinske, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Ličko-senjske, Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske i Međimurske županije, te socijalnih pedagoga na području Sisačko-moslavačke, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Primorsko-goranske, Virovitičko-podravske, Zadarske, Osječko-baranjske, Istarske, Međimurske i Vukovarsko srijemske županije.

Svi navedeni podaci Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ukazuju na neravnomjernu raspoređenost evidentiranih nezaposlenih osoba koje sukladno pedagoškim standardima mogu biti stručni suradnici u školama, što otežava, a u ponekim slučajevima i onemogućuje zapošljavanje stručnih suradnika u pojedinim školama.

Uspoređujući Državni proračun Republike Hrvatske za 2009. i 2010. godinu, aktivnosti usmjerene djeci i mladima na pozicijama Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, vidljivo je da je u navedenu svrhu u 2009. godini utrošeno 20.526.717,16 kuna, te 1.760.899.936,95 kuna u svrhu isplate doplatka za djecu, odnosno sveukupno 1.781.426.654,11 kuna. U 2010. godini planirano je 16.295.834,00 kuna u svrhu programa usmjerenih djeci i mladima, te 1.800.130.000,00 kuna u svrhu isplate doplatka za djecu, odnosno sveukupno 1.816.425,834,00 kuna. Iz navedenih podataka vidljiv je porast planiranih sveukupnih sredstava.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je u 2009. godini za sufinanciranje programa i aktivnosti vezanih uz nasilje osiguralo financijska sredstva u iznosu od 690.376,88 kuna, te je u svrhu projekata udruga koji se bave prevencijom i aktivnostima vezanim uz nasilje, u školskoj godini 2008./09. osiguralo financijska sredstva u iznosu od 988.410,00 kuna, a u školskoj godini 2009./10. 540.000,00 kuna. Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa umanjena su sredstva na određenim stawkama vezanima uz djecu i mlade za ukupan iznos od 24.779.60,00 kuna.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi za provedbu Programa aktivnosti osiguralo je sredstva iz dijela prihoda od igara na sreću za 2009. godinu, u ukupnom iznosu od 2.332.139,00 kuna. Primjedba da je proračun Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi na poziciji skrbi o djecu s poremećajima u ponašanju umanjena za 1.200.000,00 kuna nije točna, budući da je izmijenjenom strukture državnog proračuna Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi došlo do promjena u pripadnosti i nazivima aktivnosti. Neovisno o nazivima aktivnosti u 2010. godini, i nadalje su u sustavu socijalne skrbi osigurana sredstva za provođenje

preventivnih programa, sukladno proračunskim mogućnostima. Potrebno je napomenuti da, ukoliko se kroz provođenje aktivnosti vezanih za prevenciju zaštite djece, mlađih i obitelji, ukaže nedostatak sredstava, ona će biti osigurana kroz poseban izvor financiranja. Nadalje, ovim putem skreće se pozornost kako se i kroz institucionalni oblik skrbi započelo s provođenjem raznih strukturiranih preventivnih programa, s ciljem prevencije i suzbijanja poremećaja u ponašanju u skladu sa Reformom sustava socijalne skrbi, za što su na pripadajućoj aktivnosti A734190 Skrb za djecu i mlađež s poremećajima u ponašanju, u odnosu na utrošena sredstva u 2009. godini, planirana sredstva u 2010. godini uvećana za 2,7%.

Sukladno Zakonu o proračunu (Narodne novine, broj 87/2008), članku 21. stavku 2., državni proračun Republike Hrvatske sadrži organizacijsku, ekonomsku, funkciju, lokacijsku i programsku klasifikaciju. Unutar funkciju klasifikacije, oznaka 1040 Obitelj i djeca, označava sredstva usmjerena obitelji, djeci i mlađima, iz koje su vidljiva sredstva namijenjena za navedenu svrhu u cijelokupnom državnom proračunu.

Sukladno provedbi Programa aktivnosti za prevenciju nasilja među mlađima, mjere 4.3.1. Utvrditi rizičnu skupinu mlađih, detaljni podaci bit će dostupni nakon usvajanja izvješća o provedbi Programa aktivnosti od strane Vlade Republike Hrvatske, no prema dostupnim podacima, 17 obiteljskih centara uspostavilo je suradnju sa stručnjacima u zajednici na području prevencije nasilja među mlađima, čime se produbila kontinuirana suradnja s radnicima odgojno-obrazovnih, socijalnih, zdravstvenih i pravosudnih ustanova. Na temelju navedene suradnje, prikupljenih raspoloživih podataka nadležnih institucija, analize prikupljenih podataka, održavanja sastanaka i okruglih stolova, obiteljski centri su izvršili procjenu stanja u zajednici i utvrdili karakteristike rizične skupine mlađih na području njihova djelovanja, te izvršili procjenu stanja.

U svrhu provedbe mjera i aktivnosti Programa aktivnosti, proveden je niz mjera od kojih je potrebno istaknuti sljedeće:

Usvojeni su sljedeći propisi:

- Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine, br. 137/2009 i 14/2010),
- Zakon o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje (Narodne novine, broj 153/2009),
- Zakon o probaciji (Narodne novine, broj 153/2009),
- Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, broj 152/2008 i 76/2009),
- Pravilnik o kaznenoj evidenciji (Narodne novine, broj 92/2009).

U svrhu usklađivanja odredaba Zakona o sudovima za mlađež (Narodne novine, br. 11/97, 27/98 i 12/2002) s novim Zakonom o kaznenom postupku, Ministarstvo pravosuđa je osnovalo Radnu skupinu za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima za mlađež, koja je započela s radom u rujnu 2009. godine, a u koju su imenovani profesori, suci za mlađež, državni odvjetnici, odvjetnici, predstavnici Ministarstva pravosuđa, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, centara za socijalnu skrb, te Ureda pravobraniteljice za djecu.

Nacionalni program za mlade od 2009. do 2013. godine, usvojen je na sjednici Vlade Republike Hrvatske, održane 2. srpnja 2009. godine (Narodne novine, broj 82/2009). Nacionalna strategija prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih od 2009. do 2012. godine, usvojena je na sjednici Vlade Republike Hrvatske, 3. kolovoza 2009. godine (Narodne novine, broj 98/2009).

Protokol o postupanju u slučajevima nasilja među djecom i mladima primjenjuje se od njegova donošenja 2004. godine, a nadležna tijela prate njegovu provedbu. U svrhu senzibilizacije javnosti o postupanju sukladno Protokolu, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti tiskalo je i distribuiralo Protokol, te isticalo potrebu njegova provođenja na skupovima u organizaciji Ministarstva, obiteljskih centara i organizacija civilnoga društva.

Ministarstvo unutarnjih poslova, postupajući prema obvezama iz Programa aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima, odnosno obvezama iz Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima, u 2009. godini je na području Republike Hrvatske evidentiralo 3.256 takvih postupanja. Potrebno je napomenuti da se radi o postupanjima koja razumijevaju dojave o tzv. "vršnjačkom nasilju" koje je pobliže opisano u "definiciji" navedenoj u Protokolu, a ona, uz događaje s elementima kažnjivih djela (kaznena djela i/ili prekršaji), obuhvaća i događaje "sukoba" u kojima nisu ostvarena obilježja nekog kaznenog djela. U Tablici 21. navedena postupanja u 2009. godini razvrstana su prema policijskim upravama u Republici Hrvatskoj.

Temeljem Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interes djece od 2006. do 2012. godine, pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osnovana je Radna skupina za izradu prevencijskih i intervencijskih programa zaštite djece od zlostavljanja i zanemarivanja. Radnu skupinu čine predstavnici državnih institucija, znanstvenici, predstavnici organizacija civilnoga društva koje djeluju na području zaštite prava djece, te predstavnik obiteljskog centra. U prigodi obilježavanja završetka Nacionalne kampanje protiv tjelesnog kažnjavanja djece u Republici Hrvatskoj, dana 16. prosinca 2009. godine prezentiran je Nacrt smjernica za planiranje, provedbu i evaluaciju prevencijskih i intervencijskih programa zaštite djece od zlostavljanja i zanemarivanja, te je u tijeku izrada završnoga teksta i tisak Smjernica za prevencijske i intervencijske programe, kao i izrada prijedloga standarda za navedene programe.

Vezano uz zaključke navedene u predmetnoj Interpelaciji, Vlada Republike Hrvatske izvješće kako slijedi:

1.) Broj i vrsta kaznenih djela, slučajevi vršnjačkog nasilja u školama, stanje u zapošljavanju stručnjaka koji rade na prevenciji i tretmanu rizičnog ponašanja u odgojno-obrazovnim ustanovama, te provedbe mjera suzbijanja i prevencije maloljetničke delinkvencije, vidljivi su u prijašnjem tekstu ovog Izvješća.

2.) Izvješće o provedbi Programa aktivnosti za prevenciju nasilja među mladima za 2009. godinu, sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske, od 8. lipnja 2009. godine, bit će dostupno po dostavi pojedinačnih izvješća od strane tijela državne uprave, koji su izvješće dužni dostaviti Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti do 28. veljače 2010. godine.

3.) Konkretnе mjere za suzbijanje i prevenciju maloljetničkoga kriminala i delinkvencije obuhvaćene su Nacionalnom strategijom prevencije poremećaja u ponašanju djece i mlađih od 2009. do 2012. godine.

4.) Konkretnе mjere za suzbijanje nasilja među mlađima u društву (s naglaskom na nasilje u odgojno-obrazovnim ustanovama), obuhvaćene su Programom aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mlađima, Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mlađima, kao i Programom aktivnosti za prevenciju nasilja među mlađima za 2009. godinu, čija će se provedba nastaviti i tijekom 2010. godine.

Vezano uz specifične predložene aktivnosti, Vlada Republike Hrvatske izvešćuje kako slijedi:

U sklopu obveza Agencije za odgoj i obrazovanje, u vezi s provedbom Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih, provedene su sljedeće aktivnosti:

- U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, Veleposlanstva Francuske Republike u Republici Hrvatskoj i Ministarstva unutarnjih poslova - Ravnateljstva policije, a pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, u Maloj dvorani Koncertne dvorane Vatroslav Lisinski, održan je od 6. do 8. lipnja 2009. godine stručni skup po nazivom "Šport i nasilje u Europi".

- 6. listopada 2009. godine je pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa predstavljen elektronski zapis - Školski preventivni programi, sa stručnim materijalima, primjerima dobre prakse i likovnim radovima učenika osnovnih škola, na temu prevencija ovisnosti i prevencija nasilja na stadionima.

- U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, Ministarstva unutarnjih poslova - Ravnateljstva policije i pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, u Bolu na otoku Braču, od 12. do 15. listopadu 2009. godine, organiziran je stručni skup - Smotra školskih preventivnih programa, na kojem su predstavljeni školski preventivni programi iz 35 osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova Republike Hrvatske i u okviru kojih je pripremljena izložba 191 likovnog rada iz osnovnih i srednjih škola na teme prevencija ovisnosti i prevencija nasilja na stadionima.

Osim navedenih aktivnosti/stručnih skupova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Agencija za odgoj i obrazovanje su krajem listopada i početkom studenoga 2009. godine dostavili u sve osnovne i srednje škole i učeničke domove elektronski zapis Školskih preventivnih programa i plakate vezane za prevenciju nasilja na stadionima, koji su pripremljeni u okviru Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih (plakat: Edukacijom protiv nasilja na školskim i športskim igralištima; plakat - Bonton; plakat - Stop nasilju na tribinama - likovni radovi učenika Škole za primijenjene umjetnosti - Rijeka; plakat - Crveni za nasilje u športu - likovni rad učenika Ivana Reljca iz Škole za primijenjene umjetnosti - Rijeka).

Na elektronskom zapisu Školskih preventivnih programa, osim plakata, likovnih radova i primjera dobre prakse vezanih za prevenciju nasilja na stadionima i prevenciju ovisnosti, nalaze se i stručni materijali (knjiga - Šport i nasilje u Europi, autori: Dominique Bodin, Luc Robene, Stephane Heas, u izdanju Vijeća Europe; plakati pripremljeni u okviru Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih; prezentacije za odgojno-obrazovni rad u okviru

sati razredne zajednice pripremljene u okviru Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih; brošura - Rasizam, nogomet i internet, namijenjena učiteljima i nastavnicima koji obrađuju teme rasizma, u izdanju Europskog nadzornog centra za rasizam i ksenofobiju, 2002.; informativni strip - Što? Rasist? Ja?, namijenjen učiteljima i nastavnicima koji obrađuju teme rasizma, u izdanju Europske komisije - Opće uprave za informaciju, kulturu i audiovizualne medije, 1998.; Europski priručnik za prevenciju pušenja, alkohola i droga, koji je uredio dr. Jaap van der Stel u suradnji s Deborah Voordewind, izdavači: Pompidou grupa Vijeća Europe i Jellinek Consultancy; priručnik - Školski programi prevencije ovisnosti, koji je pripremio prof. dr. sc. Slavko Sakoman, 2008.; brošura - Ukipanje tjelesnog kažnjavanja djece, u izdanju Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Vijeća Europe; te primjeri dobre prakse osnovnih i srednjih škola u prevenciji nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih). Na predstavljanju elektronskog zapisa Školskih preventivnih programa i na stručnom skupu - Smotra školskih preventivnih programa, distribuiran je priručnik Školski programi prevencije ovisnosti, koji je pripremio prof. dr. sc. Slavko Sakoman.

Sredstva odobrena za provedbu Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih, u iznosu od 130.379,00 kuna, utvrđena su Ugovorom o suradnji u organizaciji i provedbi Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih. Ukupni troškovi provedbe navedenog Akcijskog plana iznosili su do 15. prosinca 2009. godine 147.234,80 kuna, od čega je sredstvima iz Ugovora o suradnji u organizaciji i provedbi Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u športu, na športskim natjecanjima i izvan njih, pokriveno 130.379,00 kuna.

Nadalje, utvrđivanje metodologije i postupaka za rano prepoznavanje rizičnih obitelji ili djece jedna je od mjera Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih od 2009. do 2012. godine. Nacionalna strategija, u području 4.4. Osnaživanje lokalne zajednice, sadrži mjere usmjerene osmišljavanju programa u lokalnoj zajednici za djecu i mlade. Također je niz aktivnosti sadržan u Nacionalnom planu aktivnosti za prava i interes djece od 2006. do 2012. godine, kao i u Nacionalnom programu za mlade od 2009. do 2013. godine.

Vezano uz organizaciju slobodnog vremena djece, odnosno dostupnosti različitih kulturnih, športskih, glazbenih i sličnih sadržaja za razvoj njihovih kreativnih sposobnosti na područjima od posebne državne skrbi, ruralnim područjima, područjima s velikim brojem djece, područjima s manjim brojem odgojno-obrazovnih ustanova, Vlada ukazuje na sljedeće:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti posljednje četiri godine kontinuirano provodi projekt - Autobus "Čudesna šuma". Projekt je u 2009. godini realiziran u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na području 9 županija: Istarske, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske, Krapinsko-zagorske, Karlovačke, Zadarske, Ličko-senjske, Virovitičko-podravske i Požeško-slavonske. Tijekom 146 radnih dana autobus je boravio u 96 mjesta, u radionicama je sudjelovalo 5.332 djece i 366 odgajatelja, učitelja i roditelja. U svrhu zajedničkog provođenja projekta od strane jedinica lokalne i područne (samouprave) i obiteljskih centara, u 2010. godini radnici 13 obiteljskih centara provodit će projekt na području 21 grada i 80 općina s područja 13 županija tijekom cijele 2010. godine.

U svrhu razvijanja suradnje s organizacijama civilnoga društva, poticanja vršnjačke pomoći kao i organizacije slobodnog vremena mladih, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti kontinuirano osigurava finansijsku potporu projektima udruga koji se odnose na rad klubova za mlade. U klubovima za mlade veći dio programa kreiraju i provode mlađi za mlade, a namijenjeni su organiziranju slobodnog vremena mladih u lokalnoj zajednici, te pružaju svakodnevni program/aktivnosti/usluge za mlade (najmanje 5 dana ili 30 sati tjedno), a svojim aktivnostima pokrivaju najmanje 3 različita područja interesa mladih. Od 2006. godine, Ministarstvo godišnje sufinancira 30-tak klubova za mlade, te je u navedenu svrhu od 2006. do 2009. godine ukupno utrošeno 5.811.390,00 kuna, u cilju informiranosti mladih na svim područjima njihova interesa, te organiziranog provođenja slobodnog vremena u njihovoј zajednici. Također, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osigurava finansijsku potporu jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad 4 regionalna Info-centra za mlade (Zagreb, Osijek, Split i Rijeka), koji provode organizacije civilnoga društva mladih, te je u 2009. godini osiguralo za rad regionalnih Info-centara za mlade 440.000,00 kuna, odnosno od 2006. do 2009. godine ukupno 1.741.692,73 kuna.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, radi bolje međuresorske suradnje i učinkovitosti u provedbi individualnih programa, dogovorilo je daljnju suradnju sudaca za mlađež, prekršajnih sudaca i stručnih radnika koji rade na poslovima zaštite djece i mlađeži s poremećajima u ponašanju u sustavu socijalne skrbi.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa sustavno prati događanja o svakom obliku nasilja u odgojno-obrazovnim ustanovama i nizom mjera nastoji spriječiti, ublažiti ili otkloniti njegove posljedice, i to putem:

- sufinanciranja izvannastavnih aktivnosti i rada s darovitim učenicima, kako bi se učenike zainteresiralo za pozitivne vrijednosti i zdrave načine življenja, a u svrhu prevencije nasilja i ovisnosti (npr. olimpijade, Govornička škola, Novigradsko proljeće, Mala glagolska akademija i dr.);
- financiranja potpore projekata udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih;
- edukacije stručnjaka koji rade s djecom i mladima (Agencija za odgoj i obrazovanje organizira stručne skupove);
- senzibiliziranja roditelja, djece i mladih za problem nasilja među djecom i mladima (odgojno-obrazovne ustanove s roditeljima i djecom obavljaju individualne i grupne razgovore, organiziraju razne radionice, savjetovanja roditelja i dr.; svim navedenim aktivnostima glavni je cilj informirati roditelje ne samo o dostignućima i problemima u učenju i ponašanju njihove djece, već i o svim bitnim informacijama koje najčešće nedostaju kad je riječ o nasilju roditelja prema radnicima odgojno-obrazovnih ustanova);
- pružanja sustavne pomoći djeci i mladima žrtvama nasilja (znatan broj odgojno-obrazovnih ustanova vrlo je precizno razradilo plan postupanja u slučaju nasilja i u drugim kriznim situacijama, a koji uključuju stručnjake; Ministarstvo surađuje s Društvom za psihološku pomoć iz Zagreba, u slučajevima koji zahtijevaju hitnu intervenciju, ali i na osmišljavanju što kvalitetnijeg plana prevladavanja kriznih situacija);
- znanstvenog praćenja pojave nasilja među djecom i mladima (Ministarstvo sustavno prati oblike nasilja u svim ustanovama za osnovno i srednjoškolsko obrazovanje u Republici Hrvatskoj, i to po vrsti događaja: tjelesna ozljeda, nasilničko ponašanje, seksualni delikt, sudjelovanje u tučnjavi, razbojništvo, ubojstvo, provala, krađa, oštećenje tuđe stvari, prijetnja, zlouporaba droga, neovlašteno posjedovanje vatrenog oružja ili drugih sredstava

pogodnih za ozljeđivanje, oštećenje školske imovine, narušavanje javnog reda i mira, elektroničko nasilje, verbalno nasilje i ostali događaji).

Vezano uz propise koji reguliraju zabranu prodaje alkohola maloljetnicima, prema podacima Državnog inspektorata vidljivo je da nadležne institucije sukladno svom djelokrugu rada poduzimaju potrebne mjere. U 2007. godini, vezano uz nadzor nad zabranom prodaje i usluživanja alkoholnih pića i duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina, a sukladno nadzoru primjene odredbi Zakona o trgovini i Zakona o mjerama ograničenja uporabe duhanskih proizvoda, te Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, kojima je zabranjena prodaja alkoholnih pića i duhanskih proizvoda i usluživanje te dopuštanje konzumiranja alkoholnih pića u ugostiteljskom objektu osobama mlađim od 18 godina, gospodarski inspektori obavili su ukupno 40.007 kontrola (19.545 kontrola u trgovinama i 20.502 kontrole u ugostiteljskim objektima), u 2008. godini 41.900 kontrola (16.698 kontrola u trgovinama i 25.202 kontrole u ugostiteljskim objektima), te u 2009. godini 42.795 kontrola (20.194 kontrole u trgovinama i 22.601 kontrola u ugostiteljskim objektima).

Ukupno su u 2007. godini utvrđene 664 povrede odredbi tih zakona (179 kršenja odredbi Zakona o trgovini i Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, 485 kršenja odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti).

Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima, poduzete su mjere 661 optužnog prijedloga (176 u trgovini i 485 u ugostiteljstvu) i 111 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti - prodaja alkohola i duhana. U 2008. godini ukupno su utvrđene 604 povrede odredbi zakona (177 kršenja odredbi Zakona o trgovini i Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, 427 kršenja odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti). Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima poduzete su mjere 545 optužnih prijedloga (118 zbog prodaje maloljetnicima i 427 zbog usluživanja maloljetnika u ugostiteljstvu) i 74 upravnih rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti - prodaja alkoholnih pića i duhanskih proizvoda. U 2009. godini ukupno je utvrđeno 613 povreda odredbi zakona (211 kršenja odredbi Zakona o trgovini i Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, 402 kršenja odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti). Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim inspekcijskim nadzorima poduzete su mjere 520 optužnih prijedloga (118 u trgovini i 402 u ugostiteljstvu), 9 prekršajnih naloga s novčanom kaznom od 38.000,00 kuna i 134 rješenja (64 rješenja o zabrani prodaje alkohola i duhana i 70 rješenja o naređivanju isticanja zakonima propisanih oznaka o zabrani prodaje maloljetnicima).

Zakon o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara (Narodne novine, br. 83/2002 i 149/2002) - u dalnjem tekstu: Zakon, propisivao je sustav i uvjete priređivanja igara na sreću u koje spadaju i kladioničke igre, a važio je do 1. siječnja 2010. godine. Ovim Zakonom bilo je propisano da je posjet i sudjelovanje u kladioničkim igrama dopušten samo punoljetnim osobama koje su dokazale svoj identitet. Novim Zakonom o igrama na sreću (Narodne novine, broj 87/2009) - u dalnjem tekstu: novi Zakon, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. godine, također se zabranjuje primanje uplata za klađenje od osoba mlađih od 18 godina, ali u slučaju sumnje u ispunjenje ovih uvjeta, igrač je dužan priređivaču pružiti dokaze o svojoj punoljetnosti. Nove zakonske odredbe strože propisuju uvjete za priređivanje igara klađenja. To se prije svega odnosi na strože dodjeljivanje prava na priređivanje igara klađenja, povećan temeljni kapital za kladionice kao i garancije banke, oporezivanje dobitaka od igara na sreću i dr. Novim Zakonom je propisano da se oglasi i reklame, vezani uz igre na sreću, ne smiju objavljivati u radijskim i televizijskim emisijama za djecu i mladež, niti u tiskanom materijalu namijenjenom djeci i mladeži. Ova zabrana se odnosi i na pružatelja

usluga i izdavača. Dosadašnjim Zakonom o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara, kao i novim Zakonom o igram na sreću propisano je da ovlašteni službenici Ministarstva financija imaju pravo u obavljanju nadzora pregledati poslovne prostorije i sve postupke koji su izravno ili neizravno povezani s priređivanjem igara na sreću u kasinima, kladionicama ili automat-klubovima, naprave i pomagala za priređivanje igara na sreću, naprave za nadziranje izvođenja igara na sreću, audio i videonaprave i pomagala, poslovne knjige, izvještaje, evidencije i druge dokumente ili podatke koji omogućuju utvrđivanje stanja.

Nadzor nad provedbom odredbi Zakona, a vezano za zabranu klađenja maloljetnika, obavlja priređivač klađenja, te Ministarstvo financija i Ministarstvo unutarnjih poslova putem nadležnih upravnih tijela. Ministarstvo financija je u više navrata obavilo razgovore s odgovornim osobama priređivača klađenja, a u svrhu dosljedne primjene gore navedenih odredbi Zakona. Prema izvješćima Porezne uprave, a vezano uz Program aktivnosti za prevenciju nasilja među mladima, ukupan broj obavljenih nadzora s djelatnicima Ministarstva unutarnjih poslova u kladionicama i automat klubovima u 2009. godini iznosio je 174 te je podneseno 7 optužnih prijedloga.

U svrhu izrade analize učinaka primjene Obiteljskog zakona, pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osnovana je Radna skupina koja će prikupiti podatke o dosadašnjoj praksi primjene Obiteljskog zakona, od nadležnih tijela koja primjenjuju Obiteljski zakon (sudova, centara za socijalnu skrb), stručnih i znanstvenih institucija, te po potrebi i drugih zainteresiranih osoba i/ili institucija. Na temelju rezultata istraživanja i analize važeće zakonske regulative kojima je uređena obiteljsko pravna zaštita, kao i dosadašnje sudske prakse, predložit će se preporuke, kako bi se otklonile eventualne nejasnoće i dvojbe u primjeni Obiteljskog zakona, odnosno dodatno unaprijedila pojedina zakonska rješenja. U vezi s provedbom odredbi Obiteljskog zakona i drugih propisa koji uređuju sustav zaštite djece i mlađih s poremećajem u ponašanju, u Prilogu 2. ovog Izvješća prikazani su brojčani podaci Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi o stanju na području zaštite djece i mladeži s poremećajem u ponašanju, za razdoblje od tri godine.

Također, u studenome 2009. godine s radom je započelo i Povjerenstvo za praćenje i unaprijeđenje rada tijela kaznenog postupka i izvršavanja maloljetničkih sankcija (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), koje prati rad pravosudnih i drugih tijela i ustanova u području kriminala maloljetnika i mlađih punoljetnika, te kaznenopravne zaštite djece i mladeži na izvršenju maloljetničkih sankcija i, s tim u vezi, daje stručna mišljenja o problemima i pitanjima koja se pojavljuju u radu na primjeni zakona u ovom području, uzimajući u obzir i međunarodne standarde. Povjerenstvo surađuje s nadležnim državnim tijelima, ustanovama i organizacijama civilnoga društva, prati zakonske propise i daje stručna mišljenja i prijedloge nadležnom ministarstvu radi donošenja i izmjene zakona i provedbenih propisa, prati trendove i publikacije nacionalnih podataka i međunarodnih standarda vezanih uz problematiku kriminala maloljetnika i mlađih punoljetnika, te kaznenopravne zaštite djece i mladeži, u svrhu učinkovite prevencije delinkvencije mlađih. S tim u vezi, u izradi je upitnik koji će biti upućen sucima za mladež, a odnosi se na kaznenopravnu zaštitu djece i mladeži, odnosno primjenu odredbi Zakona o sudovima za mladež. Također, u izradi je novi Kazneni zakon.

* * *

Slijedom svega navedenog, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da odbije Interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske u vezi s ulogom Vlade Republike Hrvatske u sprječavanju i suzbijanju rastućeg nasilja, delinkvencije, kriminaliteta, te rizičnog ponašanja među djecom i mladima.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim Izvješćem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Darka Milinovića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra zdravstva i socijalne skrbi, Tomislava Ivića, ministra obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, dr. sc. Radovana Fuchsa, ministra znanosti, obrazovanja i športa, Tomislava Karamarka, ministra unutarnjih poslova, prof. dr. sc. Ivana Šimonovića, ministra pravosuđa, mr. sc. Stjepana Adanića, državnog tajnika u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Dorigu Nikolić, državnu tajnicu u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, prof. dr. sc. Dijanu Vican, državnu tajnicu u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, Vladimira Fabera, državnog tajnika u Ministarstvu unutarnjih poslova i Dražena Bošnjakovića, državnog tajnika u Ministarstvu pravosuđa.

T A J N I C A

Jagoda Premužić

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

P R I L O Z I

Prilog 1.

Tablica 1.

KAZNENA DJELA DJECE	NAZIV KAZNENOG DJELA	GODINA		
		2007.	2008.	2009.
	Ubojstvo	0	0	0
	Ubojstvo u pokušaju	0	0	0
	Teško ubojstvo	0	0	0
	Teško ubojstvo u pokušaju	0	0	0
	Teška tjelesna ozljeda	15	17 (+13%)	15 (-12%)
	Tjelesna ozljeda	111	142 (+28%)	121 (-15%)
	Nasilničko ponašanje	13	22 (+69%)	20 (-9%)
	Otmica	0	0	0
	Prijetnja	0	0	0
	Silovanje	1	3	0
	Silovanje u pokušaju	0	0	0
	Razbojništvo	17	23 (+35%)	21 (-9%)
	Razbojnička krađa	7	2 (-71%)	4 (+100%)
	Iznuda	10	6 (-40%)	4 (-33%)
	Sprječavanje sl. osobe u obavljanju sl. dužnosti	0	1	0
	Napad na ovlaštenu sl. osobu	0	0	0
	Uništenje ili oštećenje tuđe stvari	69	62 (-10%)	57 (-8%)
	Nedozvoljeno posjedovanje oružja	9	3 (-67%)	8 (+167%)

UKUPAN BROJ KAZNENIH DJELA DJECE S ELEMENTIMA NASILJA	252	281 (+12%)	250 (-11%)
OSTALA KAZNENA DJELA DJECE	655	629	431
UKUPAN BROJ KAZNIH DJELA U RH ZA KOJA JE KRIMINALISTIČKIM ISTRAŽIVANJIMA UTVRĐENO DA SU POČINJENA OD STRANE DJECE	907	910 (+0,3%)	681 (-25%)
UDIO KAZNENIH DJELA S ELEMENTIMA NASILJA U UKUPNOM BROJU SVIH OTKRIVENIH KAZNENIH DJELA DJECE	28%	31%	37%

Tablica 2.

KAZNENA DJELA MALOLJETNIKA (od 14 do 18 godina starosti) s ELEMENTIMA NASILJA - usporedba u odnosu na prethodnu godinu izražena u % s prikazom udjela u odnosu na ukupan broj kaznenih djela maloljetnika				
KAZNENA DJELA MALOLJETNIKA	NAZIV KAZNENOG DJELA	2007.	2008.	2009.
	Ubojstvo	2	2 (0%)	0
	Ubojstvo u pokušaju	6	2 (-67%)	0
	Teško ubojstvo	0	0	0
	Teško ubojstvo u pokušaju	2	0	1
	Teška tjelesna ozljeda	91	96 (+5%)	77 (-20%)
	Tjelesna ozljeda	266	326 (+23%)	278 (-15%)
	Sudjelovanje u tučnjavi	3	5 (+67%)	1 (-80%)
	Nasilničko ponašanje	65	92 (+42%)	71 (-23%)
	Otmica	0	1	0
	Prijetnja	46	64 (+39%)	47 (-27%)
	Silovanje	5	4 (-20%)	2 (-50%)
	Silovanje u pokušaju	1	2	0
	Razbojništvo	104	103 (-1%)	109 (+6%)
	Razbojnička krađa	2	11 (+450%)	13 (+18%)
	Iznuda	34	22 (-35%)	23 (+5%)
	Sprječavanje sl. osobe u obavljanju sl. dužnosti	7	7	11 (+57%)
	Napad na ovlaštenu sl. osobu	11	8 (-27%)	8 (0%)
	Uništenje ili oštećenje tuđe stvari	243	208 (-14%)	213 (+2%)
	Nedozvoljeno posjedovanje oružja	18	21 (+17%)	16 (-24%)
UKUPAN BROJ KAZNENIH DJELA MALOLJETNIKA		906	974	870 (-)

S ELEMENTIMA NASILJA		(+8%)	11%)
OSTALA KAZNENA DJELA MALOLJETNIKA	3162	2895	2724
UKUPAN BROJ KAZNIH DJELA U RH ZA KOJA JE KRIMINALISTIČKIM ISTRAŽIVANJIMA UTVRĐENO DA SU POČINJENA OD STRANE MALOLJETNIKA	4068	3869 (-5%)	3594 (-7%)
UDIO KAZNENIH DJELA S ELEMENTIMA NASILJA U UKUPNOM BROJU SVIH OTKRIVENIH KAZNENIH DJELA MALOLJETNIKA	22%	25%	24%

Tablica 3.

KAZNENA DJELA MALOLJETNIH OSOBA (djeca i maloljetnici zajedno) s ELEMENTIMA NASILJA - usporedba u odnosu na prethodnu godinu, izražena u %, s prikazom udjela u odnosu na ukupan broj kaznenih djela maloljetnih osoba		G O D I N A		
KAZNENA DJELA MALOLJETNIH OSOBA	NAZIV KAZNENOG DJELA	2007.	2008.	2009.
	Ubojstvo	2	2 (0%)	0
	Ubojstvo u pokušaju	6	2 (-67%)	0
	Teško ubojstvo	0	0	0
	Teško ubojstvo u pokušaju	2	0	1
	Teška tjelesna ozljeda	106	113 (+7%)	92 (-19%)
	Tjelesna ozljeda	377	468 (+24%)	399 (-15%)
	Sudjelovanje u tučnjavi	3	5 (+67%)	1 (-80%)
	Nasilničko ponašanje	78	114 (+46%)	91 (-20%)
	Otmica	0	1	0
	Prijetnja	46	64 (+39%)	47 (-27%)
	Silovanje	6	7 (+17%)	2 (-71%)
	Silovanje u pokušaju	1	2	0
	Razbojništvo	121	126 (+4%)	130 (+3%)
	Razbojnička krađa	9	13 (+44%)	17 (+31%)
	Iznuda	44	28 (-36%)	27 (-4%)
	Sprječavanje sl. osobe u obavljanju sl. dužnosti	7	8 (+14%)	11 (+38%)

	Napad na ovlaštenu sl. osobu	11	8 (-27%)	8 (0%)
	Uništenje ili oštećenje tuđe stvari	312	270 (-13%)	270 (0%)
	Nedozvoljeno posjedovanje oružja	27	24 (-11%)	24 (0%)
	UKUPAN BROJ KAZNENIH DJELA MALOLJETNIH OSOBA S ELEMENTIMA NASILJA	1158	1255 (+8%)	1120 (-11%)
	OSTALA KAZNENA DJELA MALOLJETNIH OSOBA	3817	3524	3155
	UKUPAN BROJ KAZNIH DJELA U RH ZA KOJA JE KRIMINALISTIČKIM ISTRAŽIVANJIMA UTVRĐENO DA SU POČINJENA OD STRANE MALOLJETNIH OSOBA	4975	4779 (-4%)	4275 (-11%)
	UDIO KAZNENIH DJELA S ELEMENTIMA NASILJA U UKUPNOM BROJU SVIH OTKRIVENIH KAZNENIH DJELA MALOLJETNIH OSOBA	23%	26%	26%

Tablica 4.

MALOLJETNE OSOBE (prekršajno odgovorni maloljetnici od 14 do 18 godina)
POČINITELJI PREKRŠAJNIH DJELA IZ ZOPPJRM-a s ELEMENTIMA
NASILJA - usporedba u odnosu na prethodnu godinu izražena u % s prikazom
udjela u odnosu na ukupan broj maloljetnih osoba počin

Naziv prekršajnog djela iz ZOPPJRM-a	G O D I N A		
	2007.	2008.	2009.
Drsko ponašanje (čl. 6.)	500	469 (- 6%)	440 (- 6%)
Tuča, svada, vika (čl. 13.)	1484	1299 (- 12%)	1221 (- 6%)
Omalovažavanje ili vrijedanja službene osobe (čl. 17.)	81	76 (- 6%)	62 (- 18%)
UKUPAN BROJ PROCESUIRANIH PREKRŠAJNIH DJELA PROTIV JRM-a S ELEMENTIMA NASILJA KOJE SU POČINILE MALOLJETNE OSOBE	2065	1844 (- 11%)	1723 (- 7%)
BROJ MALOLJETNIH POČINITELJA OSTALIH PREKRŠAJNIH DJELA PROTIV JRM-a	140	146 (+4%)	152 (+4%)
UKUPAN BROJ SVIH PREKRŠAJNIH DJELA PROTIV JRM-a KOJA SU POČINILE MALOLJETNE OSOBE	2205	1990 (- 10%)	1875 (-6%)

Tablica 5. - ostala kaznena djela djece (do 14 godina)

Naziv kaznenog djela	GODINA		
	2007.	2008.	2009.
Zlouporaba opojnih droga	5	0	2
Krađa	194	207	147
Teška krađa	307	278	192
Oduzimanje tuđe pokretne stvari	25	18	13
Nedoz.upor.autor.djela ili izvedbe umj.izv.	3	5	4
Izazivanje prometne nesreće	1	4	
Prijevara	0		1
Prikrivanje	5	4	
Krivotvorenenje novca	7	13	1
Krivotvorenenje isprave	2	1	2
Ostala kaznena djela	106	99	69
UKUPNO OSTALIH KAZNENIH DJELA DJECE	655	629	431
UKUPNO KAZNENIH DJELA DJECE S ELEMENTIMA NASILJA (Tablica 1)	252	281	250
UKUPAN BROJ KAZNENIH DJELA DJECE U RH	907	910	681

Tablica 6.- ostala kaznena djela maloljetnika (od 14 do 18 godina)

Naziv kaznenog djela	GODINA		
	2007.	2008.	2009.
Čedomorstvo		1	
Tjelesna ozljeda na mah			
Povreda mira pokojnika	5	2	1
Zlouporaba opojnih droga	402	284	298
Oduzimanje djeteta ili maloljetne osobe	1		1
Iskorištavanje djece ili malolj. os. za porn.	3	9	4
Upoznavanje djece s pornografijom	6	3	3
Rodoskvruće	1		
Krađa	722	712	702
Teška krađa	1375	1.296	1.235
Oduzimanje tuđe pokretne stvari	89	86	54
Povreda tajnosti, cjelebit. i dost. rač. pod., prog. ili sust.		3	
Kaznena djela u prometu	60	51	38
Povreda prava ind.vlas.i neov.up.tuđe tvrtke	2	2	
Prijevara	8	42	10
Uništenje ili oštećenje javnih naprava	2	1	1
Uništenje ili ošt.znakova za opasnost	15	9	3
Prikrivanje	92	88	57
Lažno prijavljivanje kaznenog djela	15	10	16
Nedozv.upor.autor.djela ili izvedbe umj.izv.	25	12	
Dogovor za počinjenje kaznenog djela	1	1	2
Ovjerovljavanje neistinitog sadržaja	1	1	1
Krivotvorenenje novca	36	37	20
Krivotvorenenje isprave	70	58	50
Ostala kaznena djela	231	187	228

UKUPNO OSTALIH KAZNENIH DJELA MALOLJETNIKA	3162	2.895	2.724
UKUPNO KAZNENIH DJELA MALOLJETNIKA S ELEMENTIMA NASILJA (Tablica 2)	906	974	870
UKUPAN BROJ KAZNENIH DJELA MALOLJENTIKA U RH	4068	3869	3594

Tablica 7. - SPOL

Spol	Broj
M	60
Ž	11
UKUPNO	71

Tablica 8. - DOB

Dob	DO 12	12-14	14-16	16-18	UKUPNO
Broj	11	17	26	17	71

Tablica 9. - KAZNENO DJELO

Kazneno djelo	Broj
Čl. 331. KZ - Nasilničko ponašanje	21
Čl. 98. KZ - Tjelesna ozljeda	34
Čl. 99. KZ - Teška tjelesna ozljeda	2
Čl. 128. KZ - Prisila	-
Čl. 129. KZ - Prijetnja	7
Čl. 234. KZ - Iznuda	6
Čl. 235. KZ - Ucjena	-
ostalo	1

Tablica 10.

ZLOPUPORABA OPOJNIH DROGA čl. 173. KZ-a BROJ KAZNENIH DJELA	2007.	2008.	2009.
MALOLJETNICI 14-18 g.	402	284	298
DJECA 0-14 god.	5	0	2
UKUPNO MALOLJETNE OSOBE	407	284	300
UKUPAN BROJ KAZNENIH DJELA IZ ČL. 173. KZ-a U RH	7952	7882	7063
UDIO MALOLJETNIH OSOBA U UKUPNOM BROJU	5%	4%	4%

Tablica 11.

PREVENTIVNO-REPRESIVNA POSTUPANJA POLICIJE U 2009. G. PROVEDENA U CILJU SUZBIJANJA DISTRIBUCIJE SREDSTAVA OVISNOSTI MEĐU MALOLJETNIM OSOBAMA (droga, alkohol i duhanski proizvodi) TE ONEMOGUĆAVANJA SUDJELOVANJA MALOLJETNIH OSOBA U IGRAMA NA SREĆU I NAGRADNIM IGRAMA - prikaz aktivnosti po policijskim upravama u RH				
POLICIJSKA UPRAVA	Broj ciljanih preventivno-represivnih postupanja (akcija) policije provedenih radi suzbijanja distribucije sredstava ovisnosti među maloljetnim osobama (droga, alkohol i duhanski proizvodi)	Ukupan broj prekršajnih djela učinjenih zlouporabom sredstava ovisnosti (droga, alkohol, duhanski proizvodi) od strane maloljetnih osoba za koja su prijavljene pravne, odgovorne ili fizičke osobe	Broj ciljanih preventivno-represivnih postupanja policije provedenih radi onemogućavanja sudjelovanja maloljetnih osoba u igrama na sreću i nagradnim igrama	Broj maloljetnih osoba obuhvaćenih postupanjem policije u cilju onemogućavanja sudjelovanja maloljetnih osoba u igrama na sreću i nagradnim igrama
PU ZAGREBAČKA	255	45	20	0
PU SPLITSKO-DALMATINSKA	166	14	34	0
PU OSJEČKO-BARANJSKA	92	28	82	0
PU PRIMORSKO-GORANSKA	70	33	85	2
PU ISTARSKA	44	7	0	0
PU ZADARSKA	52	7	80	3
PU ŠIBENSKO-KNINSKA	40	12	12	2
PU KARLOVAČKA	19	13	7	1
PU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	58	38	9	7
PU SISAČKO-MOSLAVAČKA	284	30	117	0
PU DUBROVAČKO-NERETVANSKA	163	14	112	3
PU BRODSKO-POSAVSKA	43	34	19	0
PU VARAŽDINSKA	130	49	52	3
PU VIROVITIČKO-PODRAVSKA	342	7	567	0
PU VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	104	14	41	0
PU KRAPINSKO-ZAGORSKA	83	5	10	0
PU LIČKO-SENJSKA	348	4	132	0
PU MEĐIMURSKA	96	10	32	0
PU BJELOVARSKO-BILOGOSKA	27	7	2	2
PU POZEŠKO-SLAVONSKA	9	7	2	0
UKUPNO	2425	378	1415	23

NAPOMENA: Policijska postupanja proizašla iz zlouporabe sredstava ovisnosti od strane maloljetnih osoba i onemogućavanja sudjelovanja maloljetnih osoba u igrama na sreću i nagradnim igrama odnose se na prekršajna djela opisana u: Zakonu o suzbijanju zlouporabe opojnih droga (NN 107/01, 87/02, 163/03, 141/04, 40,07), Zakonu o prekršajima protiv javnog reda i mira (NN 41/77, 55/89, 5/90, 30/90, 47/90, 29/94), Zakonu o trgovini (NN 87/08), Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 138/06), Zakonu o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda (NN 125/08) i Zakonu o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara (NN 83/02).

Tablica 12.

GODINE	STRUČNI SURADNICI				UKUPNO stručnih suradnika	Viša med.sest - VMS	UKUPNO	BROJ DJECE NA JEDNOG STRUČNOG SURADNIKA
	Pedagog /inja	Psiholog /inja	Defekto log/inja	Logoped /inja				
2007/08.	256	136	99	49	540	208	648	Jedan stručni suradnik (pedagog, psiholog, defektolog) dolazi na 276 djece predškolske dobi.
2008/09.	310	171	134	99	714	212	926	Jedan stručni suradnik (pedagog, psiholog, defektolog) dolazi na 159 djece predškolske dobi.
2009/10.	314	173	134	100	721	216	937	Jedan stručni suradnik (pedagog, psiholog, defektolog) dolazi na 178 djece predškolske dobi.
UKUPNO POVEĆANJE u zadnje tri godine	za 58	za 37	za 35	za 51	Ukupno povećanje broja stručnih suradnika za 181	za 8	Ukupno povećanje stručnih suradnika i VMS za 189	

Tablica 13. Odobrena radna mjesta za stručne suradnike u osnovnim školama

	Radno mjesto	2003./2004.	2004./2005.	2005./2006.	2006./2007.	2007./2008.	2008./2009.	2009./2010.	*UKUPNO od 2004.	UKUPNO od 2003.
21.	PEDAGOG	71	19,5	1,5	26,25	39	11,5	8,5	106,25	601,25
32.	PSIHOLOG		8,25	0	23	48,5	8	5	92,75	
43.	DEFEKTOLOG		29,5	3	28,75	70,75	11,5	6	149,5	
44.	KNJIŽNIČAR	45,25	52,25	2,25	19,75	50,25	9	4	182,75	

Tablica 14. Stručni suradnici u osnovnim školama

Stručni suradnik	2007./2008.		2008./2009.		2009./2010.	
	Ukupno zaposlenih osoba	Na bazi sata rada	Ukupno zaposlenih osoba	Na bazi sata rada	Ukupno zaposlenih osoba	Na bazi sata rada
Pedagog	725	640	780	676,5	783	691,5
Defektolog	363	320	392	328	396	328,3
Psiholog	295	243	330	259	338	270
Knjižničar	793	643	840	659,6	852	677,5
Socijalni radnik*	16	15	17	15	17	14,5
Zdravstveni radnik	57	57	88	80	94	82,3
UKUPNO bez zdravstvenih radnika	2.192	1.861	2359	1938,1	2.386	1.982
UKUPNO sa zdravstvenim radnicima	2.249	1.918	2447	2018,1	2.480	2.064,1

Tablica 15. Stručni suradnici u školskoj godini 2009./2010. po županijama

ŽUPANIJA	Defektolog i logoped	Pedagog	Psiholog	Socijalni radnik	Knjižničar	UKUPNO	Zdravstveni radnici
ZAGREBAČKA	27	45	17	0	56	150	0
KRAPINSKO-ZAGORSKA	16	21	7	0	22	66	0
SISAČKO-MOSLAVAČKA	15	30	6	0	41	90	0
KARLOVAČKA	11	27	12	5	30	85	2
VARAŽDINSKA	17	34	7	1	33	94	3
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	12	22	3	1	21	60	5
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	7	21	7	1	23	63	2
PRIMORSKO-GORANSKA	22	43	28	2	56	148	14
LIČKO-SENJSKA	4	10	5	0	16	36	0
VIROVITIČKO-POD.	6	16	6	0	18	42	1
POŽEŠKO-SLAVONSKA	8	15	8	0	16	47	0
BRODSKO-POSAVSKA	18	28	10	0	34	85	4
ZADARSKA	25	38	22	0	41	118	1
OSJEČKO-BARANJSKA	15	65	28	0	65	173	5
ŠIBENSKO-KNINSKA	10	20	11	1	14	55	0
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	16	49	12	0	48	121,5	1
SPLITSKO-DALMATINSKA	52	84	53	0	99	283,5	0
ISTARSKA	18	40	32	1	46	135,5	1
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	13	26	11	0	31	76,5	0
MEDIMURSKA	8	29	5	0	27	73,5	3
GRAD ZAGREB	76	120	48	6	115	382	52
UKUPNO osoba	396	783	338	17	852	2.386	94
Na bazi sata rada	328,3	691,5	270	14,5	677,5	1.982	82,3

Tablica 16.

	Naziv stručnog suradnika	2007./2008.	2008./2009.	2009./2010.
1.	Pedagog	227	281	293
2.	Psiholog	78	111	155
3.	Defektolog	19	21	72
4.	Logoped	0	1	0
5.	Knjižničar	242	291	380
	UKUPNO	566	705	900

Tablica 17.

Broj stručnih suradnika	Broj škola	Postotak %
4	39	11,14
3	80	22,86
2	175	50,00
1	56	16,00
UKUPNO	350	100

Tablica 18.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE				
Nezaposlene osobe prema obrazovnom programu (NSKO), 31. prosinca 2007.				
Županija	(51001/31.009) psihologija	(51001/76.001) socijalni rad	(51001/14.003) pedagogija	(51001/14.005) poremećaji u ponašanju
(01) ZAGREBAČKA	3	7	1	3
(02) KRAPINSKO-ZAGORSKA	0	2	0	0
(03) SISAČKO-MOSLAVAČKA	2	3	1	0
(04) KARLOVAČKA	1	3	0	0
(05) VARAŽDINSKA	0	6	0	1
(06) KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	0	2	0	0
(07) BJELOVARSKO-BILOGORSKA	0	4	0	0
(08) PRIMORSKO-GORANSKA	19	1	25	0
(09) LIČKO-SENJSKA	0	0	0	0
(10) VIROVITIČKO-PODRAVSKA	0	0	0	0
(11) POŽEŠKO-SLAVONSKA	0	1	0	0
(12) BRODSKO-POSAVSKA	0	1	1	1
(13) ZADARSKA	2	1	14	0
(14) OSJEČKO-BARANJSKA	2	1	0	0

(15) ŠIBENSKO-KNINSKA	1	2	4	1
(17) SPLITSKO-DALMATINSKA	5	9	7	0
(18) ISTARSKA	0	1	5	0
(19) DUBROVAČKO-NERETVANSKA	2	1	1	0
(20) MEĐIMURSKA	0	7	0	0
(21) GRAD ZAGREB	26	47	17	20
(24) VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1	0	2	0
Sveukupan zbroj	64	99	78	26

Tablica 19.

Nezaposlene osobe prema obrazovnom programu (NSKO), 31. prosinca 2008.				
Županija	(51001/31.009) psihologija	(51001/76.001) socijalni rad	(51001/14.003) pedagogija	(51001/14.005) poremećaji u ponašanju
(01) ZAGREBAČKA	1	4	2	2
(02) KRAPINSKO-ZAGORSKA	0	5	0	0
(03) SISAČKO-MOSLAVAČKA	0	0	0	0
(04) KARLOVAČKA	1	4	0	1
(05) VARAŽDINSKA	0	4	0	0
(06) KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	0	1	0	0
(07) BJELOVARSKO-BILOGORSKA	0	0	0	0
(08) PRIMORSKO-GORANSKA	12	2	19	0
(09) LIČKO-SENJSKA	0	0	0	0
(10) VIROVITIČKO-PODRAVSKA	0	1	0	0
(11) POŽEŠKO-SLAVONSKA	0	0	0	0
(12) BRODSKO-POSAVSKA	1	1	3	1
(13) ZADARSKA	2	2	14	0
(14) OSJEČKO-BARANJSKA	1	0	0	0
(15) ŠIBENSKO-KNINSKA	0	0	4	1
(17) SPLITSKO-DALMATINSKA	3	8	6	0
(18) ISTARSKA	2	1	2	0
(19) DUBROVAČKO-NERETVANSKA	0	1	2	0
(20) MEĐIMURSKA	0	6	0	0
(21) GRAD ZAGREB	22	43	13	13
(24) VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	0	0	1	0
Sveukupan zbroj	45	83	66	18

Tablica 20.

Nezaposlene osobe prema obrazovnom programu (NSKO), 31. prosinca 2009.				
Županija	(51001/31.009) psihologija	(51001/76.001) socijalni rad	(51001/14.003) pedagogija	(51001/14.005) poremećaji u ponašanju
(01) ZAGREBAČKA	3	8	2	4
(02) KRAPINSKO-ZAGORSKA	0	2	0	1
(03) SISAČKO-MOSLAVAČKA	1	5	0	0
(04) KARLOVAČKA	1	3	1	0
(05) VARAŽDINSKA	1	8	0	0
(06) KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	0	4	0	0
(07) BJELOVARSKO-BILOGORSKA	0	2	0	0
(08) PRIMORSKO-GORANSKA	25	1	20	0
(09) LIČKO-SENJSKA	0	0	0	0
(10) VIROVITIČKO-PODRAVSKA	0	2	0	0
(11) POŽEŠKO-SLAVONSKA	3	1	0	1
(12) BRODSKO-POSAVSKA	1	4	1	1
(13) ZADARSKA	5	5	20	0
(14) OSJEČKO-BARANJSKA	11	0	2	0
(15) ŠIBENSKO-KNINSKA	0	1	2	1
(17) SPLITSKO-DALMATINSKA	7	5	5	1
(18) ISTARSKA	3	0	2	0
(19) DUBROVAČKO-NERETVANSKA	0	0	2	1
(20) MEĐIMURSKA	1	5	0	0
(21) GRAD ZAGREB	37	45	15	22
(24) VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1	2	1	0
Sveukupan zbroj	100	103	73	32

Tablica 21.

BROJ POSTUPANJA POLICIJE PO PROTOKOLU O POSTUPANJU U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM I MLADIMA ZA 2009. GODINU - pregled po policijskim upravama	
PU ZAGREBAČKA	1115
PU SPLITSKO-DALMATINSKA	322
PU OSJEČKO-BARANJSKA	350
PU PRIMORSKO-GORANSKA	54
PU ISTARSKA	115
PU ZADARSKA	79
PU ŠIBENSKO-KNINSKA	83
PU KARLOVAČKA	73
PU KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	90
PU SISACKO-MOSLAVAČKA	247
PU DUBROVAČKO-NERETVANSKA	60
PU BRODSKO-POSAVSKA	102
PU VARAŽDINSKA	23
PU VIROVITIČKO-PODRAVSKA	89
PU VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	192
PU KRAPINSKO-ZAGORSKA	40
PU LIČKO-SENJSKA	26
PU MEĐIMURSKA	60
PU BJELOVARSKO-BILOGOSKA	107
PU POŽEŠKO-SLAVONSKA	29
UKUPNO	3256

PRILOG 2.

ZAŠTITA DJECE I MLADEŽI S POREMEĆAJIMA U PONAŠANJU

2006. 2007. 2008.

Broj Broj Broj

I. DJECA, MALOLJETNICI I MLAĐI PUNOLJETNICI S POREMEĆAJIMA U PONAŠANJU

1. Broj evidentirane djece, maloljetnika i mladih punoljetnika s poremećajima u ponašanju prema kojima su poduzimane potrebne mjere (ukupno 2. + ukupno 3. + ukupno 4.)

18.087 20.769 17.855

2. Broj djece s poremećajima u ponašanju (od 8 - 14 godina) u evidenciji CZSS - ukupno

Od toga : - muški
 - ženski

3.084 4.085 3.454

2.545 3.481 2.711

539 604 743

2.1. Broj prijavljene kazneno neodgovorne djece (počinitelji kaznenih djela)

905 521 1.214

3. Broj maloljetnika s poremećajima u ponašanju (od 14 - 18 godina) u evidenciji CZSS - ukupno

Od toga : - muški
 - ženski

9.611 9.370 9.468

8.249 7.924 7.808

1.362 1.446 1.660

3.1. maloljetnici - počinitelji kaznenih djela

4.254 4.126 4.792

3.2. maloljetnici počinitelji prekršaja	3.060	3.302	3.005
4. Broj mlađih punoljetnih osoba (18 - 23 g.) s poremećajima u ponašanju u evidenciji CZSS - ukupno	5.392	7.314	4.933
- sa kojima se provodi savjetovališni rad temeljem Zakona o socijalnoj skrbi	466	692	843
- počinitelji kaznenih djela	4.086	3.379	3.376
- počinitelji prekršajnih djela	840	3.243	1.021
Od ukupnog broja : - muški	4.970	6.296	4.463
- ženski	422	1.018	470

II. POSTUPANJE PREMA DJECI I MLADEŽI S POREMEĆAJIMA U PONAŠANJU

1. Mjere zaštite prava i dobrobiti djeteta i maloljetne osobe s poremećajem u ponašanju temeljem Obiteljskog zakona prema dobi

Broj poduzetih mjera tijekom 2008. godine - ukupno	4.137	3.271	3.910
1.1. prema djeci (8 - 14 godina)		1.472	1.293
1.2. prema maloljetnicima (14 - 18 godina)		1.799	2.617

2. Broj poduzetih mjera obiteljsko-pravne zaštite u interesu djece i maloljetnika s poremećajima u ponašanju prema vrsti

2.1. Upozorenje roditeljima na pogreške i propuste u skrbi o djetetu	1.683	2.869	
2.2. Nadzor nad izvršenjem roditeljske skrbi	1.146	780	876
2.3. Oduzimanje roditelju pravo da živi sa svojim djetetom i da ga odgaja		62	58
2.4. Povjeravanje djeteta ustanovi socijalne skrbi (domovi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi)		44	39
2.5. Povjeravanje djeteta na čuvanje i odgoj drugoj osobi		13	38

2.6. Povjeravanje djeteta s poremećajima u ponašanju ustanovi socijalne skrbi	190	231
2.7. Lišenje roditeljske skrbi	4	10
2.8. Mjere za zaštitu imovinskih interesa djece	2	26
		7.196
3. Broj poduzetih mjera socijalne skrbi temeljem Zakona o socijalnoj skrbi - ukupno		
3.1. Privremena skrb izvan vlastite obitelji djetetu koje je zatečeno u skitnji bez nadzora roditelja ili odraslih osoba	42	96
3.2. Priznavanje prava na skrb izvan vlastite obitelji maloljetnoj osobi u obliku smještaja	180	291
3.3. Jednokratna novčana pomoć	489	1.029
3.4. Savjetovanje i pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	5.583	5.020
3.5. Cjelodnevni boravak u domu socijalne skrbi	12	78
3.6. Poludnevni boravak u domu socijalne skrbi	460	682
4. Smještaj u dom socijalne skrbi (čl. 68)		
4.1. djeca i maloljetnici	217	350
4.2. mlađi punoljetnici	26	32

III. DJECA I MLADEŽ ZATEČENA U SKITNJI

1. Broj djece i mlađeži zatečenih u skitnji - hrvatski državljeni za koju je djelatnik CZSS bio pozvan intervenirati u vrijeme pripravnosti	619	542	484
Od toga: - muški			351
- ženski			133
2. Broj djece i mlađeži zatečenih u skitnji - strani državljeni	516	425	137
Od toga: - muški			120

IV. MALOLJETNICI I MLAĐI PUNOLJETNICI S PROBLEMIMA OVISNOSTI

1. Broj maloljetnih osoba koje su bile evidentirane i u tretmanu zbog problema ovisnosti (alkohol i droge)

1.1. alkohol	193	279
1.2. droge	518	597
Ukupno (1.1. + 1.2.)	1.009	711
Od toga: - muški	618	738
- ženski	93	138

2. Broj mlađih punoljetnih osoba koje su bile evidentirane i u tretmanu zbog problema ovisnosti (alkohol i droge)

2.1. alkohol	257
2.2. droge	674
Ukupno (2.1. + 2.2.)	1.584
Od toga: - muški	820
- ženski	101

3. Broj osoba s problemom ovisnosti - počinitelji kaznenih i prekršajnih djela

3.1. maloljetne osobe (do 18 g.)	816	687	578
3.2. mlađe punoljetne osobe (18-23 g.)	1.473	1.057	917
Ukupno (3.1. + 3.2.)	2.289	1.744	1.495
Od toga: - muški		1.341	
- ženski		155	

4. Broj osoba koje su temeljem rješenjem CZSS smještene na liječenje i postupak odvikanja u dom/ustanovu/terapijsku zajednicu			
4.1. maloljetne osobe (do 18 g.)		25	
4.2. mlađe punoljetne osobe (18-23 g.)		64	
4.3. odrasli		46	
Ukupno (4.1. do 4.3.)	91	197	135
Od toga: - muški		115	
- ženski		20	
5. Broj maloljetnih osoba za koje je potrebno osigurati kapacitet u terapijskoj zajednici - ukupno		121	57
Od toga: - muški		95	46
- ženski		26	11
6. Broj osoba kojima je izrečena sigurnosna mjera - obveznog liječenja od ovisnosti (temeljem članka 30. ZSM). - ukupno		72	55
Od toga: - muški		58	49
- ženski		14	6
7. Broj osoba kojima je izrečena sigurnosna mjera - obvezno psihijatrijsko liječenje zbog duševnih poremećaja - ukupno		9	31
Od toga: - muški		27	22
- ženski		4	1
8. Broj djece i mladeži s udruženim smetnjama kojima je nužno osigurati psihijatrijski tretman			
8.1. djeca (do 14 godina) - (a+b)		118	
a) realizirano		66	
b) nerealizirano		52	
8.2. maloljetnici (14 -18 godina) - (a+b)		151	

a) realizirano		74
b) nerealizirano		77
8.3. mlađi punoljetnici (18- 21 godina) - (a+b)		93
a) realizirano		29
b) nerealizirano		64
ukupno (8.1. do 8.3.)	181	362

V. VRŠNJAČKO ZLOSTAVLJANJE

9. Broj evidentiranih osoba zbog vršnjačkog zlostavljanja

9.1. djeca (do 14 godina)	756	818
9.2. maloljetnici (14 -18 godina)	621	826
9.3. mlađi punoljetnici (18- 21 godinu)	168	197
ukupno (9.1. do 9.3.)	1.545	1.841
Od toga: - muški		1.594
- ženski		247

10. Broj inicijalnih dojava zaprimljenih od:

10.1. škole	648
10.2. policijske postaje	1.070
10.3. zdravstvene ustanove	69
10.4. roditelja	53
10.5. drugo	79
ukupno (10.1. do 10.5.)	1.919

11. Poduzete mjere temeljem Obiteljskog zakona prema sudionicima vršnjačkog zlostavljanja

Upozorenje roditeljima na pogreške i propuste u skrbi o djetetu	763	915
---	-----	-----

Nadzor nad izvršenjem roditeljske skrbi	136	208
Oduzimanje roditelju pravo da živi sa svojim djetetom i da ga odgaja	136	10
Povjeravanje djeteta ustanovi socijalne skrbi (domovi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi)	12	15
Povjeravanje djeteta na čuvanje i odgoj drugoj osobi		23
Povjeravanje djeteta s poremećajima u ponašanju ustanovi socijalne skrbi	24	16
Lišenje roditeljske skrbi	4	-
Mjere za zaštitu imovinskih interesa djece		-
12. Poduzete mjere socijalne skrbi temeljem Zakona o socijalnoj skrbi prema sudionicima vršnjačkog zlostavljanja		
Privremena skrb izvan vlastite obitelji djetetu koje je zatečeno u skitnji bez nadzora roditelja ili odraslih osoba	19	11
Priznavanje prava na skrb izvan vlastite obitelji maloljetnoj osobi u obliku smještaja	152	26
Jednokratna novčana pomoć	229	168
Savjetovanje i pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	1.496	871
Cjelodnevni boravak u domu socijalne skrbi	15	13
Poludnevni boravak u domu socijalne skrbi	100	19
12.1 Smještaj u dom socijalne skrbi (čl. 68)		
12.1.1. djeca i maloljetnici	144	15
12.1.2. mlađi punoljetnici	36	113
ukupno (12.1.1. + 12.1.2.)	180	128

VI. PODUZIMANJE MJERA PREMA POČINITELJIMA KAZNENIH DJELA

1. Broj posebnih izvješća o obiteljskim prilikama na zahtjev državnog odvjetnika za mladež 2.866 2.862

2. Broj izvješća na zahtjev suca za mlađež		2.343
3. Broj osoba prema kojima su temeljem čl. 64 Zakona o sudovima za mlađež uvjetovane posebne obveze u predprijemnom postupku		
3.1. maloljetnici		1.118
3.2. mlađi punoljetnici		698
ukupno (3.1. do 3.2.)		1.816
4. Broj posebnih obveza koje su izvršene temeljem čl. 64 Zakona o sudovima za mlađež - ukupno (4.1. do 4.4.)		1.813
4.1. da prema vlastitim mogućnostima poprave ili nadoknade štetu	197	210
4.2. da se uključi u rad humanitarnih organizacija	837	880
4.3. da se podvrgnu postupku odvikavanja od droge	549	281
4.4. nešto drugo	545	442
5. Broj djece i mlađeži s poremećajima u ponašanju upućene na opservaciju		
5.1. za potrebe sudskog postupka	56	44
5.2. za potrebe centra temeljem Zakona o upravnom postupku	195	192
ukupno (5.1. + 5.2.)	251	236
Od toga: - muški		171
- ženski		65
6. Za potrebe sudskog postupka troškove je podmirio		
6.1. sud		19
6.2. socijalna skrb		76
VII. SANKCIJE I ZAŠTITNE MJERE IZREČENE		
MALOLJETNICIMA I MLAĐIM		
PUNOLJETNICIMA		
1. Broj osoba kojima su izrečene nove sankcije zbog počinjenih kaznenih djela od 1.1. do 31.12.	1.690	1.597
		1.737

2. Maloljetnici kojima je sud izrekao sudski ukor	261	378	709
3. Maloljetnici i mlađi punoljetnici prema kojima je provođena odgojna mjera - upućivanje u centar za odgoj			
3.1. upućivanje u centar za odgoj na neprekidni boravak	40	69	
3.2. u trajanju od nekoliko sati	83	32	
ukupno (3.1.+ 3.2.)			101
3.3. Broj izvršenih mjera - upućivanje u centar za odgoj tijekom 2008. godine iz razloga:			
3.3.1. zbog neizvršavanja obveza tijekom provođenja mjerne pojačanog nadzora	11	15	
3.3.2. zbog neizvršavanja posebne obveze	2	11	
3.3.3. izvršavanje zasebne odgojne mjerne upućivanja u centar za odgoj u 2008. godini	62	82	
4. Maloljetnici i mlađi punoljetnici prema kojima je provođena odgojna mjera pojačane brige i nadzora (PBIN) tijekom 2008. godine - ukupno	1.263	1.231	1.289
4.1. broj novoizrečenih mjera u tekućoj godini	514	883	510
4.2. Broj maloljetnika prema kojima je odgojnu mjeru pojačane brige i nadzora provodio			
4.2.1. stručni radnik CZSS-a nadležan za te poslove, redovna djelatnost	531	482	525
4.2.2. vanjski suradnik CZSS-a	563	527	506
4.2.3. radnik CZSS-a izvan svog radnog vremena u ulozi vanjskog suradnika	153	222	190
4.3. Broj vanjskih suradnika kojima je povjeren provođenje odgojne mjeru pojačane brige i nadzora tijekom tekuće godine	362	315	322
4.3.1. broj maloljetnika prema kojima su postupali	508	427	

4.4. Broj maloljetnika kod kojih je odgojna mjera povjerena na provođenje drugoj ustanovi	13	5	7
5. Broj mjera pojačane brige i nadzora uz koje su izrečene jedna ili više posebnih obveza	496	543	585
6. Maloljetnici i mlađi punoljetnici prema kojima je provođena odgojna mjera pojačane brige i nadzora uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi	66	49	46
Od toga:			
- maloljetnici		42	
- mlađi punoljetnici		4	
7. Posebne obveze - broj izrečenih mjera od strane suda za mladež kao zasebna odgojna mjera temeljem članka 9. Zakona o sudovima za mladež :			
- da se ispriča oštećeniku	54	49	73
- da prema vlastitim mogućnostima popravi ili nadoknadi štetu	33	34	57
- da redovito pohađa školu	68	62	66
- da ne izostaje s radnog mjesta	30	2	26
- da se ospozobjava za zanimanje ...	54	33	64
- da prihvati zaposlenje i ustraje	32	15	68
- da se uključi u rad humanitarnih organizacija ili u poslove komunalnog ili ekološkog značenja	340	390	490
- da se uzdrži od posjećivanja određenih lokalnih, klori društva određenih osoba	79	45	63
- da se podvrgne stručno medicinskom postupku ili postupku odvikavanja od droge ili drugih ovisnosti	181	199	174
- pojedinačni ili skupni rad u savjetovalištu	214	165	168
- da sudjeluje na tečajevima za stručno ospozobljavanje	46	1	7
- da ne napušta trajnije mjesto prebivališta ili boravišta	6	6	1
- da se radi provjere znanja prometnih propisa upućuje u ustanovu za ospozobljavanje vozača	33	3	13

ukupno	1.170	1.004	1.270
8. Ukupan broj osoba (djece, maloljetnika i mlađih punoljetnika) smještenih u dom socijalne skrbi za djecu i mladež s poremećajima u ponašanju tijekom godine po dobi:	527	706	
8.1. samo nova rješenja			
8.1.1. djeца (do 14 godina)	131	95	
8.1.2. maloljetnici (14 -18 godina)	380	171	
8.1.3. mlađi punoljetnici (18- 21 godinu)	79	12	
ukupno (8.1.1. do 8.1.3.)	590	278	
8.2. rješenja od ranije, smještaj traje i u tekućoj . godini			
8.2.1. djeça (do 14 godina)		95	
8.2.2. maloljetnici (14 -18 godina)		265	
8.2.3. mlađi punoljetnici (18- 21 godinu)		68	
ukupno (8.2.1. do 8.2.3.)		428	
8.3. Broj osoba smještenih u domove tijekom tekuće. godini po pravnoj osnovi			
8.3.1. maloljetnici i mlađi punoljetnici smješteni po odluci suda (odgojna mjera upućivanja u odgojnu ustanovu)	157	139	115
8.3.2. smješteni temeljem Obiteljskog zakona	172	175	136
8.3.3. smještenih temeljem Zakona o socijalnoj skrbi	242	288	266
ukupno (8.3.1. do 8.3.3.)	571	602	517
Od toga: - muški	464	484	408
- ženski	107	118	109
8.4. Broj maloljetnika i mlađih punoljetnika kojima su (temeljem članka 72. Zakona o sudovima za mladež) tijekom pripremnog postupka privremeno određene mjere			
8.4.1. stavljanje pod nadzor centra za socijalnu skrb	39	14	12
8.4.2. smještaj u ustanovu socijalne skrbi radi pomoći i zaštite	22	22	26

- ukupno	61	36	38
8.5. Troškove smještaja u dom socijalne skrbi snosio je:			
8.5.1. sud	18	15	13
8.5.2. socijalna skrb temeljem rješenja CZSS	3	3	113
9. Maloljetnici i mlađi punoljetnici prema kojima je provodena odgojna mjera upućivanje u posebnu odgojnu ustanovu tijekom tekuće godine-ukupno	31	28	38
Od toga: - maloljetnika			27
- mlađih punoljetnika			11
9.1. Broj novoizrečenih mjera u tekućoj . godini			89
9.2. Broj maloljetnika i mlađih punoljetnika kojima je sud odredio			
9.2.1. provođenje mjere psihijatrijskog liječenja u posebnoj odgojnoj ustanovi	8		2
9.2.2. provođenje postupka odvikavanja od alkohola i droga			37
10. Maloljetnici i mlađi punoljetnici prema kojima je provodena odgojna mjera upućivanje u odgojni zavod tijekom tekuće godine - ukupno	130	140	151
Od toga: - maloljetnika	74	93	98
- mlađih punoljetnika	56	47	53
Od ukupnog broja: - muški		125	140
- ženski		15	11
10.1. Broj novoizrečenih mjera u tekućoj. godini			67
11. Broj osoba koje su izdržavale kaznu - upućivanja u maloljetnički zatvor tijekom tekuće godine - ukupno	66	65	62
Od toga: - muški		64	62
- ženski		1	-
11.1. Broj novoizrečenih mjera u tekućoj godini			26
12. Broj osoba kojima je određen pridržaj kazne maloljetničkog zatvora (rok kušnje u 2008. godini, odnosno izvršene)	204	150	159

12.1. Tijekom pridržaja kazne maloljetničkog zatvora izvršena je			
- samo odgojna mjera pojačane brige i nadzora	62	73	70
- uz odgojnu mjeru pojačane brige i nadzora izvršene su i posebne obveze	88	77	65
13. Broj maloljetnika i mlađih punoljetnika kojima je određen uvjetni otpust tijekom izvršavanja zavodske mjere	20	19	41
- tijekom uvjetnog otpusta određeno je provođenje PBIN-a	12	14	-

VIII. IZVRŠAVANJE OBVEZA TEMELJEM ZAKONA O PREKRŠAJIMA

1. Broj izradenih izvješća o obiteljskim prilikama (socijalna anamneza) na zahtjev suca za prekršaje, a u prekršajnim postupcima prema maloljetnicima	1.463	1.635	1.352
2. Prekršajne sankcije - izvršavanje odgojnih mjera prema maloljetnicima			
2.1. Broj maloljetnika prema kojima je sudac za prekršaje izrekao odgojnu mjeru - upućivanje u centar za odgoj i to:			
2.1.1. na određeni broj sati tijekom dana (najmanje 8 i najdulje 14 dana)	57	58	
2.1.2. izrekao kaznu maloljetničkog zatvora	13	9	
- ukupno	63	67	
2.1.3. Posebne obveze izrečene u prekršajnom postupku:			
- da se ispriča oštećeniku	9	35	98
- da prema vlastitim mogućnostima popravi ili nadoknadi štetu nastalu prekršajem	7	22	30
- da se uzdrži od posjećivanja određenih mesta i kloni društva određenih osoba koje na njega štetno utječu	59	1.853	17
- da se podvrgne postupku odvikavanja od droge ili druge ovisnosti	16	71	60
- da se radi učenja ili provjeravanja znanja prometnih propisa uputi u nadležnu ustanovu za osposobljavanje vozača	46	25	46

- da se uključi u rad humanitarnih organizacija ili na poslove komunalnog ili ekološkog značenja			190
- da se uključi u rad športskih ili drugih sekcija uz pedagoški nadzor u školi	4		10
- da se uključi u pojedinačni ili skupni rad u savjetovalištu za mlade			4
- ukupno	2.010	455	

IX. POSTTRETMANSKI PRIHVAT I POMOĆ

- maloljetnicima	95	126	98
- mlađim punoljetnicima	138	32	113

X. OBVEZE KOJE PROIZLAZE TEMELJEM ZAKONA O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA (u dalnjem tekstu ZIKZ) djelokrug rada - opći socijalni rad Naputak - Kl.br. 550-01/02-01/199, ur.broj: 524-04/3-02-02-3/8

1. Broj izrađenih socijalnih anketa za odrasle osobe upućene na izdržavanje kazne zatvora	1.983	2.161	2.363
2. Broj izrađenih preporuka socijalnog radnika za odgodu izvršavanja kazne zatvora uručenih kažneniku kao prilog uz njegovu molbu za odgodu (temeljem čl. 54. ZIKZ toč. 9. st. 3.)	599	524	550
3. Postupanje tima za zaštitu braka i obitelji u svezi s čl. 111. ZIKZ koji se odnosi na zaštitu majčinstva	8	8	3
3.1. Broj donesenih suglasnosti odnosno odluka o ostanku djeteta uz majku temeljem njenog zahtjeva do navršene treće godine života djeteta	3	-	-
3.2. Broj poduzetih mjera za smještaj djeteta	13	6	3

3.3. Broj osoba na izdržavanju kazne zatvora i učestalost poduzetih mjera	194	98	
- najmanje jedan puta u 3 mj. posjetili zatvoreniku i utvrdili odnos majke s djetetom	11	-	2
- poduzeli druge mjere za zaštitu djeteta, (broj djece)	-	-	-
4. Broj osoba preminulih za vrijeme izvršavanja kazne zatvora za koje su podmireni troškovi pokopa (čl. 114. st. 3. ZIKZ)	2	3	-
5. Broj osoba za koje su podmireni troškovi liječenja (osobe koje po otpustu nemaju sredstava za liječenje, čl. 167. ZIKZ)	4	12	9
6. Broj slučajeva za koje je			
6.1. donesena odluka o korištenju otpusta - izradom izvješća odnosno mišljenja CZSS	576	532	567
6.2. izvršena određena obveza javljanja u centar za socijalnu skrb (temeljem čl. 160. ZIKZ) tijekom uvjetnog otpusta	301	360	268
7. Broj otpuštenih zatvorenika za koje je CZSS odredio savjetnika za pripremu i provedbu pomoći poslije otpusta	22	11	53

